

Hrvatski

glasnik

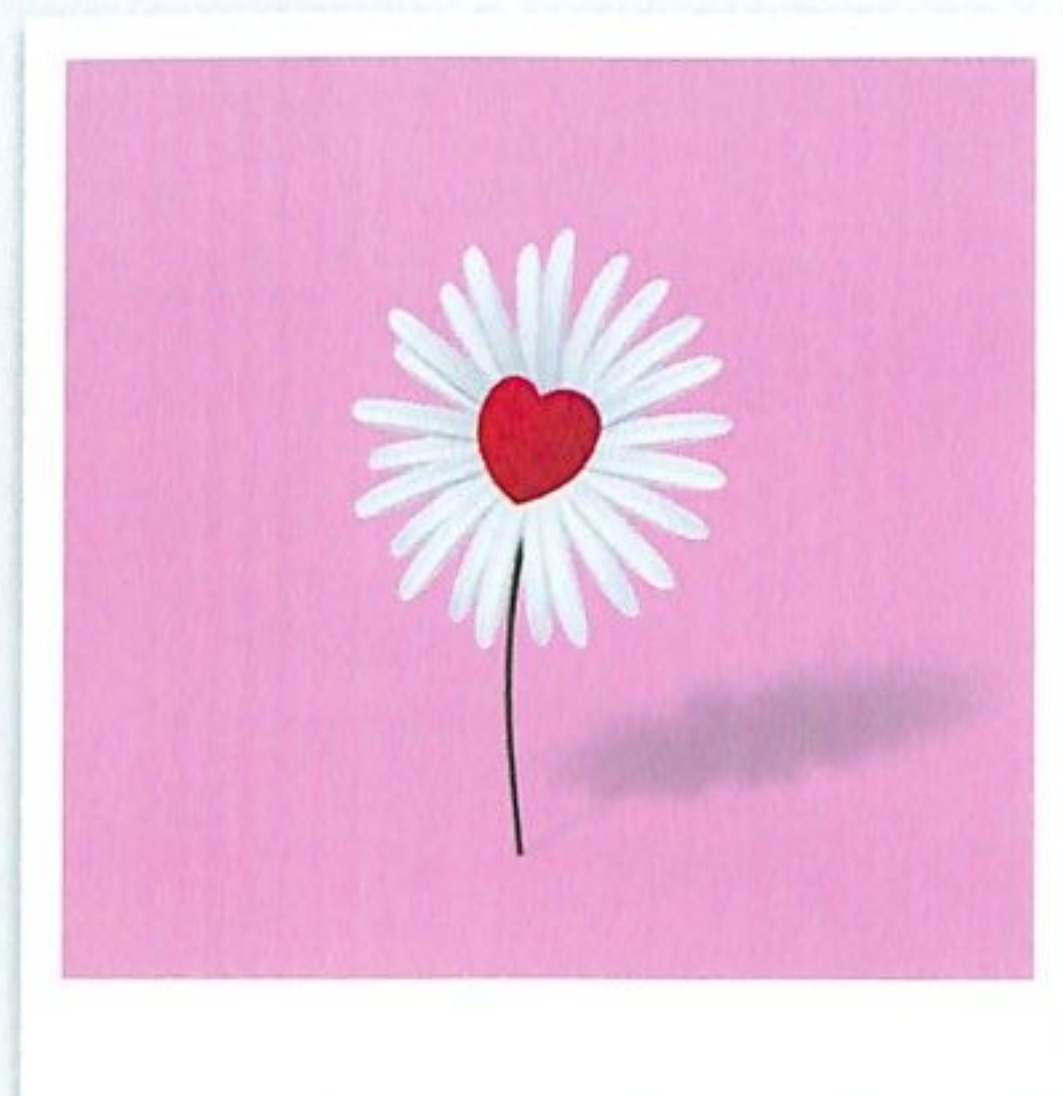
GLASILO HRVATA CRNE GORE

ISSN 1800-5179 Godina IV Broj 23 Rujan-Listopad 2006. Cijena 1 €

Dani Zagreba kruna suradnje

Od 2. do 5. listopada u
Podgorici: prezentacija
HOLDING-a, koncert
filharmonije...

**Kompanija
sa srcem!**

TAKO JE POČELO

Uspostavljanje veza

Str. 6-15

DJECA IZ CRNE GORE U ZAGREBU

Serenada i suze na rastanku

Str. 16-19

GRADONAČELNIK PODGORICE
DR MIOMIR MUGOŠA

Dani Zagreba kruna suradnje

Str. 26-30

GRADONAČELNIK
ZAGREBA MILAN BANDIĆ

Ništa neć e pasti s neba

Str. 31-33

GENERALNI KONZUL RH IVAN ŠKARIĆ

Nismo tu da presuđujemo

Str. 38-41

DIREKTOR INA CRNA GORA OGNJEN
DRAGOVIĆ

Da nas život ne pregazi

Str. 42-43

Poštovani čitatelji,

Ovo izdanje „Hrvatskog glasnika“ posvećeno je Danima Zagreba u Podgorici koje su prigodom prvog službenog posjeta nezavisnoj Crnoj Gori dogovorili gradonačelnik Zagreba Milan Bandić i gradonačelnik Podgorice Miomir Mugoša.

Kao što sam slijed tema kojima smo se bavili govorili, prisjetili smo se kako su se gradili mostovi, koji su ih to ljudi izgrađivali (neka nam bude oprošteno ako smo nekog zaboravili), a zatim posvetili - budućnosti.

Hrvatsko građansko društvo Crne Gore, osnovano u Kotoru 2001. godine, od prvog dana radilo je na uspostavljanju suradnje između gradova i regija Crne Gore i Hrvatske, uspijevajući i ponovo uspostaviti pokidane veze.

Ipak se okreće, kažu.

Neposredno nakon otvaranja graničnog prelaza otvoren je u Kotoru Konzulat Republike Hrvatske. Granicu su počeli da prelaze autobusi sa turistima. Otišli su stražari UN sa Prevlake a potom je potpisan i Sporazum. Za stanovnike Boke Kotorske s jedne strane te Konavala i Dubrovnika s druge na graničnom prelazu Debeli Brijeg nijesu potrebne vize. Otvoreno je predstavništvo Hrvatske gospodarske komore sa sjedištem u Kotoru...

„Uloga Hrvatskog građanskog društva Crne Gore u razvoju dobrih odnosa između Crne Gore i Hrvatske je vrlo značajna, jer je upravo naše društvo prije nekoliko godina bilo inicijator i jedan od važnih organizatora brojnih susreta s ciljem što boljih veza i kontakata između naših država. Spomenuć u samo „Tjedan Hrvata u Zagrebu“, „Hrvatske dane u Boki“... Danas je svakim danom ta suradnja sve brojnija i, naravno, Društvo želi biti u tome aktivan sudionik, riječi su predsjednika HGDCG dr. Ivana Ilića, koji poručuje da je jedan od najvažnijih ciljeva, sem afirmacije hrvatske nacionalne manjine u Crnoj Gori, rad na uspostavi što boljih veza između institucija, pojedinaca, gradova, regija i samih država.

„Želimo da nastavimo rad na punoj afirmaciji pripadnika hrvatskog naroda u Crnoj Gori koji je autohton, izbjegavati njegovu getoizaciju i nastojati što više se uključiti u suvremene životne tokove nezavisne Crne Gore.“

Svi smo karika u lancu.

Vaša urednica **Tamara POPOVIĆ**

„Hrvatski glasnik“, Kotor, je upisan u evidenciju javnih glasila kod Republičkog sekretarijata za informisanje RCG pod rednim brojem 04/01-1828 od 31.12.2002. godine. Časopisu je dodijeljen međunarodni standardni broj za serijske publikacije ISSN 1800-5179, koji je otisnut u gornjem desnom uglu korica. Časopis izlazi mjesečno.

Adresa: Stari grad, Pjaca od kina 85330 Kotor
Telefon: +381 (0) 82 304 232 Faks: +381 (0) 82 304 233
E-mail: hgd-kotor@cg.yu <http://www.hgdcg-kotor.org>
Žiro-račun: 510-10418-20
Osnivač: Hrvatsko građansko društvo Crne Gore – Kotor

Predsjednik: dr Ivan Ilić Glavni urednik: Tamara Popović
Lektor: Ivo Herenčić Fotografije: Stevan Kordić, Foto Parteli,
Dejan Lopičić Dizajn&priprema: Radionica L.C.G
Tisak: SPECIJAL – Podgorica Naklada: 1000 primjeraka Cijena:
1,00 euro

Budućnost je tek pred nama i ona nam nije nikada potpuno poznata

**POVJERENJE OTVARA DUŠU, UČVRŠĆUJE SRCE I
DAJE SNAGU ZA ZAJEDNIČKI ŽIVOT**

Svi smo karika u lancu

Onaj tko prihvaća, taj se ugrađuje u organizam nacionalnoga tkiva i zajedno se raduje i zajedno pati i zajedno gradi. Tko nema dobru namjeru i čisti pogled, ne može imati ni povjerenje

Pitanje povjerenja je danas do te mjere narušeno da je uistinu postala opasnost nepovjerenja kao rane na tkivu jednoga naroda. Izgubiti međusobno povjerenje znači izgubiti mogućnost života međusobno, a pogotovo života "za druge".

Čuvanje korijena: Kao jedno od temeljnih oznaka čuvanja vlastitog identiteta jest prihvaćanje sebe i svojih korijena. Nismo birali ni vrijeme ni narod u kojem ćemo se roditi. Sve nam je to netko darovao i jedini on, darovatelj, zna zašto nas je "posijao" u ovom vremenu i u ovom narodu. Očito je teška nastranost ne prihvatiti svoje korijene i ne prihvatiti sebe kao kariku u lancu koji ima svoje ime, koji ima svoju povijest, koji ima svoje poslanje. Ni Isus se nije stidio cijeloga života biti označen imenom Nazarećanin.

Jedno je ne znati, ne prihvatiti i ne voljeti svoje korijene, a smrtno je ne biti označen svojim imenom pripadnosti. Iz ove logike slijedi prihvaćanje svoga naroda baš kao svoga. Narod se ili zajednica ne prihvaća kao nešto tuđe, nego kao dio vlastitoga tijela. Najopasnije je biti "u narodu" a ne biti "za narod". Nažalost, mnogi prihvaćaju svoj narod, ali se

*Djeca hrvatske i crnogorske
nacionalnosti na ljetovanju u
Zagrebu*

postavljaju iznad njega ili izvan njega samo zato da bi ostavili sebi "slobodni prostor" da mogu biti trajni "kritizeri" i suci. Onaj tko prihvaća, taj se ugrađuje u organizam nacionalnoga tkiva i zajedno se raduje i zajedno pati i zajedno gradi. I stoga slijedi načelo povjerenja. Povjerenje je bitna oznaka zrelosti i dobrohotnosti. Tko nema dobru namjeru i čisti pogled, ne može imati ni povjerenje. Povjerenje otvara dušu, učvršćuje srce i daje snagu za zajednički život.

Odgovornost: Tamo gdje postoji povjerenje i svijest o pripadnosti zajedničkom tkivu istoga tijela, rađa se princip odgovornosti. Odgovornost je jednako tako znak zrelosti. Izbjeći odgovornosti neprihvaćanjem je zao čin. Postoji u suvremenom društvu trajna opasnost bježanja od odgovornosti, ali ne radi nesposobnosti nego radi toga da se izbjegne napor i ostavi "slobodni prostor" za kritiku i kritizerstvo, a to je negativno.

Stara je poslovice da se na kap meda skupi više muha nego na bure octa. Odgovornost je dakle ta

kap s kojom se nešto može učiniti. Ima ljudi koji su vrlo glasni suci i kritizeri, a da nisu ništa učinili. I to je zao čin. Ne raditi, ne biti odgovoran, a govoriti i "biti pozvan" stalno ukazivati na tuđe pogreške je rastakanje zajedništva.

U ovu kategoriju odgovornosti spada i prihvaćanje svoga vremena. Mi nismo birali kada ćemo živjeti i ne možemo živjeti za prošlost, pa čak ni od prošlosti. Budućnost je tek pred nama i ona nam nije nikada potpuno poznata.

Velik je onaj tko shvaća da živi SADA. Sadašnje vrijeme je jedino naše vrijeme i nikakvo drugo ne postoji. Ako svoje "sada" ne živim sada, onda sam nekoristan i vrijeme me je pregazilo. Živjeti sada znači ugraditi svijest, odgovornost i rad. Tako sam koristan i samo toliko koliko sada mogu pomoći.

Suvremenom čovjeku je teško prihvatiti da je biće granica. Da ne može sve što želi i da nije pozvan na sve što misli. Ne posjedujemo sebe u sebi ni jednu četvrtinu. Drugu četvrtinu jedva da živimo sa drugima, a ostalo nam ostaje nepoznato i stoga moramo imati

poniznosti i znati svoje granice. To je bitno povezano sa principom odgovornosti, jer je, opasnost prihvatiti odgovornost – a mora se – ako nemamo svijest o vlastitim granicama. Poznavati i otkriti svoju odgovornost u svojim granicama za zajednicu je punina služenja toj zajednici. Dakle, sačuvati identitet, kako vlastiti, tako i identitet zajednice, znači biti odgovoran, svjestan svojih granica, živjeti svoje sada, ali znajući i da to "sada" ulazi nepovratno u lanac povijesti kao karika. Ako je ta karika slaba, postoji opasnost da baš na meni "pukne" lanac i tu je najveći teret odgovornosti.

No, veće je zlo kada netko nasilno ukloni kariku iz lanca i tako prekine lanac. Tek to je neodgovornost. Zajednica, da bi sačuvala svoj identitet, mora se čuvati neodgovornih, onih koji su kritizeri, onih koji ne rade i onih koji "razbijaju karike". Tako je to u osobnom životu, tako je to i u životu zajednice.

R.Hg.

2001. GODINA

Uspostavljanje veza

Hrvatsko građansko društvo Crne Gore – Kotor, osnovano 23. svibnja 2001. godine, imalo je prevashodni zadatak očuvanje identiteta Hrvata kao autohtonog dijela populacije u Crnoj Gori. Ne manje važan zadatak je bio uspostavljanje veza na relaciji Crne Gore-Hrvatske, regije Boke kotorske – Dalmacije, grada Kotora sa gradovima u Hrvatskoj, koje su bile pokidane u vrijeme ratnih zbivanja 90-ih godina.

U cilju predstavljanja aktivnosti i programa HGDCG predsjednik **Tripo Schubert** i dopredsjednik **Zoran Nikolić** su u listopadu 2001. posjetili županije i poglavarstva Dubrovnika, Splita i Rijeke, ali glavni zadatak je bio predstaviti se u Zagrebu. Susreti u državnim institucijama Republike Hrvatske organizirani su uz pomoć Generalnog konzula Republike Hrvatske u Kotoru **Petra Poljanić a**, koji je njima i prisustvovao.

Poglavarstvo Grada Zagreba

U kabinetu ondašnjeg gradonačelnika grada Zagreba **Milana Bandić a** razgovorima je prisustvovao savjetnik **Stipe Zeba**, koji je dobro poznao prilike u hrvatskim zajednicama van Hrvatske. Dogovoreni su konkretni zadaci: osigurati poslovni prostor u Zagrebu za rad predstavništva Društva, kao i da odmah počne rad na projektu "Promocija kulturnog nasljeđa Boke u Zagrebu". Takođe je dogovoreno da izaslanstvo grada Zagreba uskoro posjeti Hrvate u Boki.

Hrvatska matica iseljenika

Tadašnji ravnatelj HMI **Boris Maruna**, poznati hrvatski pjesnik, sugerirao je da HGDCG mora biti nosilac aktivnosti u izradi zakona o manjinama u Crnoj Gori, napominjući i kako taj zakon u svakoj

državi predstavlja lakmus indikator za ulazak u europske integracije. Tada je dogovoreno da će se HMI uključiti u naše programe na polju kulture i da bi bilo dobro da se za početak napravi jedan film o Boki u vidu serijala u produkciji HTV-a.

Hrvatska gospodarska komora

U razgovoru sa predsjednikom HGK **Nadanom Vidošević em** i njegovim suradnicima dat je akcenat na pomoć Hrvatima u Crnoj Gori kroz gospodarske projekte. Dogovorena je izrada CD-a - pregleda populacije Hrvata u Crnoj Gori sa podacima o zanimanju i dr. za potrebe hrvatskih tvrtki koje planiraju otvaranje predstavništava i početak poslova na crnogorskom tržištu. U tom smislu treba uspostaviti kontakt Udruženja male privrede Crne Gore i Obrtničke komore Hrvatske, gdje bi HGDCG bila spona između ekonomija dviju država. Najvažnije pitanje koje smo dogovorili jeste mogućnost otvaranja predstavništva Hrvatske gospodarske komore u Kotoru.

Ministarstvo obrazovanja i športa

Određeni broj završenih srednjoškolaca iz naših krajeva opredjeljivao se za nastavak školovanja na sveučilištima u Hrvatskoj. Biskupija u Kotoru u suradnji sa HMI pomagala im je u njihovoj želji za studiranjem u Hrvatskoj. Sugovornici iz Ministarstva su bili pomoćnik ministra **Butković** sa svojim suradnicima koji su sa zadovoljstvom prihvatili našu sugestiju i dogovoreno je da se sve aktivnosti oko studenata koji žele studirati u Hrvatskoj odvijaju na relaciji HGDCG - HMI.

Ministarstvo vanjskih poslova

U razgovoru sa pomoćnikom min-

istra vanjskih poslova za manjine **Prelogom** i njegovim suradnicima dogovoreno je da se izradi dugoročni program rada Društva koji bi se dostavio njima na razmatranje. Poseban akcenat treba staviti na punu angažiranost našeg Društva oko donošenja zakona o pravima manjina u Crnoj Gori.

Ministarstvo kulture

Ministar kulture **Antun Vujić** sa suradnicima sugerirao je da sve naše planove i želje usmjeravamo preko HMI i paralelno dostavimo ministarstvima. Upućeni smo da sa svojim projektima zajedno nastupamo sa Nacionalnom zajednicom Crnogoraca Hrvatske, jer je ona dobro organizirana i ima određeni status u Ministarstvu.

Nacionalna zajednica Crnogoraca Hrvatske

Razgovorano je sa članovima Izvršnog odbora, na čelu sa predsjednikom dr **Radomirom Pavićević em**. Dogovorena je dugoročna suradnja u domenu izdavaštva, razmjene kazališnih predstava i filmskih produkcija i suradnja na polju informatike. Prvi zajednički projekt će biti izdavanje knjige "Život i djelo akademika Vladislava Brajković a".

Hrvatska bratovština "Bokeljska mornarica 809"

Bokelji u Zagrebu su okupljeni u Bratovštinu sa zadatkom da očuvaju tradiciju Bokeljske mornarice i održe kontinuitet Bokeljskih kulturnih manifestacija i crkvenih svetkovina. Susret sa predstavnicima Bratovštine je bio prilika da ih upoznamo sa programom našeg rada, pronađemo dodirne točke i uspostavimo suradnju.

Ove radne posjete, obavljene kontakti i postignuti dogovori predstavljali su polazne osnove za razvoj

HGDCG, što se u daljnjem radu tijekom svih ovih godina postojanja Društva i potvrdilo.

Hrvatska televizija

Razgovori su vođeni sa direktorom **Mirkom Galić em** i njegovim suradnicima zaduženim za određene oblasti. Tada je dogovoreno da će se pojačati signal trećeg programa HTV-a preko odašiljača sv. Ilija u Konavlima, i omogućiti gledanost Hrvatske televizije u Bokokotorskom zaljevu. Da MIP sufinancira nabavku kartica i receivera, da se za našu videoteku obezbijede snimci serija iz 60-ih godina i kasnije snimljenih u Kotoru i Boki. Da se uradi jedan broj serijala o Boki i Hrvatima, redovno rade prilozi iz aktivnosti našeg Društva preko emisija "Korijeni" i "Glas Domovine" a takođe i direktno na oba kanala TV prilozi iz našeg Društva koje bi vodio Studio HTV-a u Dubrovniku, uradi jedna emisija o HGDCG i aktuelnom trenutku Hrvata u Boki i Crnoj Gori, redovno razmjenjuju aktuelni programi sa RTV CG.

2003. GODINA

Hrvatsko građansko društvo Crne Gore, osnovano 23. svibnja 2001.

2002. GODINA

Prijem kod Đukanovića i Vujanovića

Prijem delegacije HGDCG kod predsjednika Republike Crne Gore **Mila Đukanović a**, kojeg smo upoznali sa djelovanjem hrvatske zajednice. Tada je krenula naša dobra suradnja. 26. tog mjeseca kod premijera **Filipa Vujanović a** dogovorena finansijska pomoć i aktivnosti oko postavljanja repetitora na Vrmcu za gledanost HTV u Bokokotorskom zalivu. Marta 2002. organizovana tribina u Tivtu «Aktuelni sadašnji trenutak Hrvatske», uz učešće poznatih profesora sa Zagrebačkog sveučilišta, a u saradnji sa Nacionalnom zajednicom Crnogoraca Hrvatske.

Travnja 2002. počeo rad na formiranju Hrvatskog nacionalnog

vijeća i političke stranke i formiranje koordinacionog odbora od predstavnika HKD iz Tivta i HGDCG.

Desio se prvi dolazak HTV, snimanje emisije bokeljska balada uz organizaciju uskršnog koncerta na pjaci Sv. Tripuna, na kojem je prvi put učestvovala klapa Raguza iz Dubrovnika.

U goste je stigao Trio Gušt iz Splita, i organizovane su zabave u Tivtu i Kotoru. To je prvi dolazak ove grupe u Crnu Goru, koja je kasnije bila čest gost i u drugim gradovima. U organizaciji HGD održan je skup turističkih agencija dubrovačke regije i Crne Gore u Tivtu, prvi takav susret poslije nemilih ratnih zbivanja 90-ih.

Kulturne i ekonomske veze

Izaslanstvo Hrvatskog građanskog društva Crne Gore iz Kotora: predsjednik **Tripo Schubert**, tajnik **Dario Musić**, član Predsjedništva **Milenko Pasinović** i don **Branko Sbutega**, član društva, boravilo je u glavnom gradu Hrvatske od 14. do 16. travnja 2003. na poziv Hrvatskog sabora – Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina i Pododbora za nacionalne manjine i Hrvata izvan domovine.

- U Poglavarstvu i Skupštini grada Zagreba informirani smo da grad Zagreb, više od godinu dana, realizira projekat suradnje sa Hrvatima izvan matice. Cilj projekta je iznalaženje načina kako da se poboljšaju kontakti Hrvata izvan domovine sa matičnom državom i gradom Zagrebom. Naše izaslanstvo primio je **Milan Bandić**, zamjenik gradonačelnice grada Zagreba i **Vladimir Velnić**, potpredsjednik Skupštine grada Zagreba za društvene djelatnosti. U razgovoru je ukazano na uspješno uspostavljene kontakte sa Hrvatima u Vojvodini, Bosni i Hercegovini i Srijemu. Zato je opravdano traženo da se radi na uspostavljanju sličnih odnosa i sa Hrvatima u susjednoj državi Crnoj Gori.

Naše izaslanstvo informiralo je domaćine o radu društva, problemima sa kojima se susreće i, uopće, o položaju hrvatske zajednice u Crnoj Gori. Tijekom razgovora dogovoreno je da grad Zagreb bude jedan od učesnika u realizaciji projekta „Dani Hrvata Boke u Zagrebu“ koji će se organizirati za vrijeme održavanja „Tjedna hrvatskih manjina“ u rujnu. Postignuta je i sug-

lasnost o neophodnosti organiziranja susreta predstavnika gospodarske i obrtničke komore grada Zagreba sa poduzetnicima i obrtnicima Crne Gore. Dobili smo i obećanje da će Poglavarstvo grada Zagreba obezbijediti prostor za rad Predstavništva HGDCG u Zagrebu, a podržan je i prijedlog da se otvori Hrvatski kulturni centar u Kotoru.

Ljetovanje djece u Zagrebu

Izaslanstvo je posjetilo i Skupštinu grada Zagreba gdje je domaćin bio **Vladimir Velnić**, a sastanku je prisustvovala **Vesna Kirpijanovski**, desk officer za Crnu Goru u Ministarstvu vanjskih poslova.

- Posebno nas je obradovala riješenost Skupštine grada Zagreba da organizira petodnevni boravak naše djece, učenika sedmog i osmog razreda osnovne škole, u Zagrebu gdje će se upoznati sa ljepotama i spomenicima kulture Zagreba i Zagorja. Do ovoga će doći, kako je dogovoreno na sastanku, nakon završetka školske godine.

Pomoć Crvenog križa

Izaslanstvo HGDCG je posjetilo Hrvatski crveni križ i razgovaralo sa direktorom **Crnićem** oko pomoći starim i hendikepiranim osobama na našem području u smislu besplatnog obezbjeđivanja pelena za odrasle. Ta humanitarna akcija je prvi put krenula u svibnju 2003.

Mesić u Crnoj Gori

Krajem kolovoza 2003. predsjednik Republike Hrvatske **Stjepan Mesić** doputovao je prvi put u Crnu Goru, u neslužbenu posjetu preko graničnog prijelaza Konfin. Tada je još bila aktualna Prevlaka, za koju je rečeno kako u budućnosti mora postati "turistički raj".

Kotor je bio grad koji je povezao čelnike dviju država.

- Veliko mi je zadovoljstvo da se ova posjeta ostvaruje u Kotoru, gradu po kojem je Crna Gora prepoznata u svjetskoj kulturnoj baštini. To je grad u kojem stoljećima skladno žive Crnogorci, Hrvati, Srbi i drugi narodi i ovo je dobro svjedočanstvo kvalitetnog suživota, a i jamstvo za dobar razvitak crnogorsko-hrvatskih odnosa u budućnosti, istakao je Mesić.

Hrvatski predsjednik je u Crnu Goru doputovao preko graničnog prijelaza Konfin, gdje ga je dočekaو predsjednik Republike Crne Gore **Filip Vujanović**. U pratnji Mesića bili su savjetnici za nacionalnu bezbjednost general **Imre Agotić**, za vanjsku politiku **Ivan Maštruko**, hrvatska ministrica turizma **Pave Župan Rusković** i direktor javnog poduzeća »Hrvatske vode« **Jakša Marasović**. Pred vratima Starog grada u Kotoru, hrvatske zvaničnike i predsjednika Vujanovića, pozdravili su crnogorski premijer **Milo Đukanović** sa suradnicima, hrvatski konzul **Petar Poljanić** i don **Branko Sbutega**.

Prigodom ulaska u Stari grad predsjednika Mesića i njegove domaćine Kotorani su pozdravili toplim aplauzom, a na vratima drevne katedrale Svetog Tripuna, visoke goste dočekaо je biskup monsinjor **Ilija Janjić**. Sa historijatom katedrale i štovanja kulta Svetog tripuna u Kotoru, Mesić a, Vujanović a i Đukanović a upoznaо je don Branko Sbutega.

- Impresioniran sam ovim što sam vidio u Crnoj Gori, a činjenica je da sam ovdje došao ciljano – preko Prevlake da vidim jedan prostor koji se može sjajno turistički koristiti.

Došao sam cestom, na čijem će pravcu vrlo brzo proći Jadransko-Jonska autocesta, čiji dio Hrvatska već gradi. Smatramo da će mo brzo tom autocestom doći i do crnogorske granice, kazao je Mesić dodajući i da u Hrvatskoj imaju uspješan model financiranja izgradnje autocesti koji može biti prihvatljiva i za Crnu Goru. Mesić je dodao da Crna Gora i Hrvatska imaju puno prostora za međusobnu suradnju u turizmu kao i zajedničke nastupe na stranim tržištima.

Ističući da se sa hrvatskim kolegom sreo na Konfinu da bi pokazao da je ovaj prostor teren povezivanja, a ne razdvajanja Crne Gore i Hrvatske, crnogorski predsjednik Filip Vujanović kazao je da se područje Prevlake mora turistički valorizovati i tako »donijeti ekonomsku dobit i Hrvatskoj i Crnoj Gori«.

Susret na Gospi od Škrpjela

Hrvatski predsjednik je, nakon susreta u Kotoru, razgovore sa crnogorskim dužnosnicima nastavio za radnim ručkom održanim na otoku Gospe od Škrpjela, gdje se kasnije susreo i sa predstavnicima hrvatskih udruga i političkih partija u Crnoj Gori.

U razgovorima sa Mesićem, koji su održani u Pomirbenoj dvorani na otoku Gospe od Škrpjela, učestvovali su predsjednik Hrvatske građanske inicijative iz Tivta dr **Dalibor Burić**, predsjednik Hrvatskog građanskog društva Crne Gore iz Kotora **Tripo Schubert**, predsjednik HKD »Napredak« iz Tivta **Silvio Marković** i predsjednik KZD »Napredak« iz Gornje Lastve **Zoran Nikolić** sa svojim suradnicima.

- Vi ste u državnoj zajednici Srbija i Crna Gora, ali u njoj živite na jednom sasvim određenom prostoru – Jadranskom moru koje nas sve povezuje. To povezivanje i komunikacija nekada su bili znatno veći,

a sada su manji nego što bi to trebalo biti, ali uz dobru suradnju i dobru volju obiju strana mi to možemo poboljšati i hrvatska nacionalna manjina može biti taj most suradnje između Hrvatske i Crne Gore. Ona može pomoći da suradnja naših dviju država bude znatno bolja jer će nacionalne manjine u udruženoj Europi biti mostovi među državama tako da granice budu otvorene i da nacionalne manjine omoguće bolju suradnju, kazao je Mesić.

Formiranje Savjeta

- Želim da potvrdim našu odlučnost da promoviramo Međudržavni

Mesić u

crnogorsko-hrvatski i hrvatsko-crnogorski Savjet, koji bi se sastojao od uglednih ljudi, koji, baveći se javnim dužnostima, prikazuju i promovišu spajanje i suradnju Crne Gore i Hrvatske, kazao je Vujanović, precizirajući i da će taj savjet biti konstituiran do početka zime i tako postati nova karika dobre suradnje dvije susjedne zemlje. Naglašavajući da je posjeta Mesića, kao prvog predsjednika Hrvatske nakon sticanja njene nezavisnosti, Crnoj Gori povijesni događaj, premijer **Milo Đukanović** je konstatirao da su dobri crnogorsko-hrvatski odnosi značajni za ukupnu stabilnost u regionu.

Počela nastava hrvatskog jezika

U realizaciji projekta sudjeluju Ministarstvo znanosti obrazovanja i sporta Republike Hrvatske, Hrvatsko građansko društvo iz Kotora i Hrvatsko kulturno društvo »Napredak« iz Tivta, uz pristanak i dopuštenje Vlade Republike Crne Gore, relevantnih ustanova u Republici i općinama.

Dolaskom učiteljice Maje Širole iz Rijeke, posredstvom Ministarstva znanosti obrazovanja i sporta Republike Hrvatske, početkom rujna 2004. godine organizirani su sastanci s roditeljima i djecom u Kotoru i

Tivtu - i na naše veliko zadovoljstvo broj prijavljenih polaznika se povećao.

Prvi sat hrvatskog jezika svečano je započeo u 10 sati, u prostorijama Hrvatskoga građanskog društva u Kotoru, nakon skromne svečanosti u nazočnosti predstavnika Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Kotoru, HTV Zagreb, predstavnika crnogorskih medija, roditelja djece i čelnika Udruge.

2004. GODINA

Suradnja sve bolja

Posjet predsjednika Republike Hrvatske **Stjepana Mesića** Crnoj Gori ucrtao je put već započetoj suradnji. U Bijeloj vili na Brijunima 23. svibnja 2004. predsjednici Slovenije, Hrvatske, Crne Gore i BiH razgovarali su o produbljavanju suradnje i izgradnje povjerenja radi lakšeg rješavanja otvorenih pitanja između tih država.

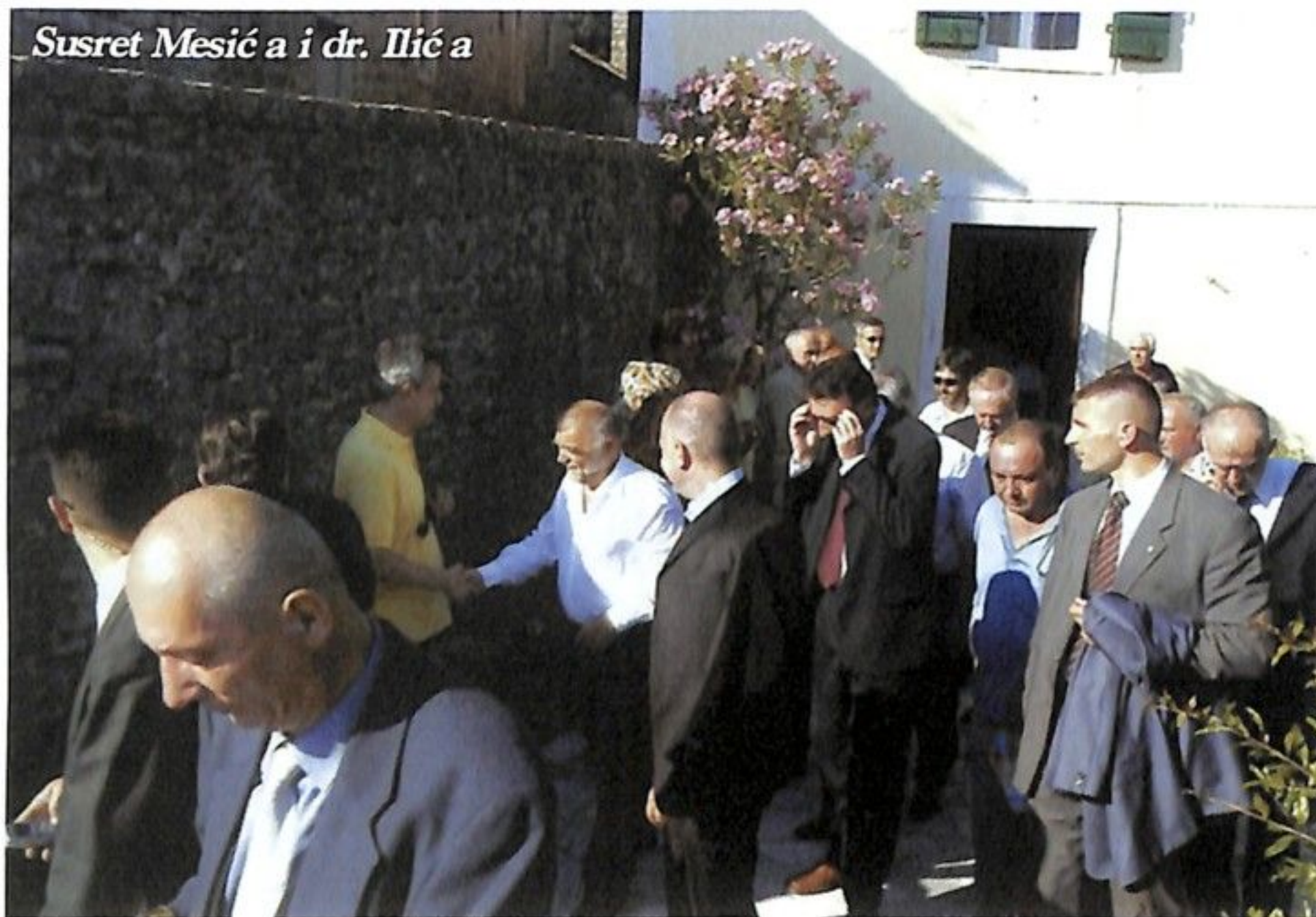
Nakon toga uslijedio je posjet predsjednika Crne Gore **Filipa Vujanovića** Hrvatskoj. Tom je prigodom izjavio da nema otvorenih pitanja između naših dviju država i da je suradnja sve bolja, i na političkom, i na gospodarskom planu.

Nakon toga predsjednik crnogorskog parlamenta **Ranko Krivokapić** stigao je u službeni posjet predsjedniku Hrvatskoga sabora **Vladimiru Šeksu**, a sastao se i s ostalim čelnicima Republike Hrvatske.

Potkraj svibnja dolazi do uzvratnog posjeta predsjednika SCG-a **Svetozara Marovića** Zagrebu. Tom je prigodom potpisan Protokol o suradnji na području europskih integracija.

HGDCG je uspostavio dobru suradnju s institucijama sistema, i u Crnoj Gori, i u Hrvatskoj. Posebno dobra suradnja s Ministarstvom vanjskih poslova, Generalnim konzulatom u Kotoru, Hrvatskom maticom iseljenika, Ministarstvom tehnologije, prosvjete i športa, Skupštinom grada Zagreba i Hrvatskom televizijom. Vlada Republike Crne Gore svake godine svojom financijskom potporom omogućava realizaciju veoma opsežnog programa rada.

Susret Mesić a i dr. Ilić a

2005. GODINA

Trasiran put

Ove godine je ratificiran bilateralni Sporazum o zaštiti hrvatske manjine u Srbiji i Crnoj Gori i crnogorske i srpske manjine u Hrvatskoj.

Prije ponovnog dolaska u službeni posjet Državnoj zajednici Srbije i Crne Gore 08.07.2005.god., Mesić je poručio: "Dolazim u funkciji ostvarivanja i promicanja politike koja će nas odvesti korak dalje na našem putu u Europu, koja će nas predstaviti i potvrditi kao istinske Europljane. Dolazim, ne da bih rekao kako prošlost ne postoji, nego da bih

zatražio da zajednički iz prošlosti izvučemo pouke, kako se ne bi nikada više ponovilo ono kroz što smo prolazili, a što nas u obliku mentalnih barijera povremeno i danas još sustiže. Ukratko, dolazim kao glasnik i zagovornik dijaloga i suradnje, kao promotor mira i stabilnosti, duboko uvjeren da je suradnja jedina alternativa konfrontiranju, a da u budućnost ne možemo kroz konfrontaciju. Volio bih da ljudi dobre volje i ovdje i tamo prepoznaju tu poruku".

Ovim posjetama i susretima trasiran je put sve bolje suradnje dviju država – Crne Gore i Hrvatske.

Potpis memoranduma crnogorskog ministra poljoprivrede **Milutina Simović a** i ministra poljoprivrede Republike Hrvatske **Petra Čobanković a**, uz prisustvo predsjednika Mesić a i Vujanović a, o nadoknadi djela ratne štete Konavlima predstavlja "korak koji će ostati upamćen u povijesti dviju država". Taj gest crnogorske diplomacije primljen je kao čin dobre volje, ali i kao javno priznanje sudjelovanja Crne Gore na dubrovačkom ratištu i pričinjene štete. To je dokaz uzajamnog razumijevanja i dobrih odnosa Crne Gore i Hrvatske.

Hrvati iz Boke na prijemu u Beogradu

Na poziv iz kabineta predsjednika Srbije i Crne Gore **Svetozara Marović a**, svečanom prijemu priređenom u Beogradu za predsjednika Republike Hrvatske Stjepana Mesić a koji je 10. rujna boravio u prvoj zvaničnoj posjeti državnoj zajednici SCG, nazočili su i čelnici hrvatske nacionalne manjine iz Crne Gore.

Tom prigodom predsjednik Hrvatske građanske inicijative dr **Dalibor Burić**, predsjednik Hrvatskog građanskog društva Crne Gore **Tripo Schubert** i čelnik Hrvatskog kulturnog društva »Napredak« iz Tivta **Silvio Marković**, u Beogradu su razgovarali sa više visokih dužnosnika Hrvatske, odnosno Srbije i Crne Gore, a kontaktirali su i sa dužnosnicima hrvatskog diplomatskog kora akreditiranim u SCG.

Mugoša i Bandić potpisali ugovor o suradnji

Podgorički gradonačelnik **Miomir Mugoša**, koji je nakon službenog dijela sastanka u Cavtatu, gdje je sa svojim zagrebačkim kolegom **Milanom Bandić em** pot-

I hrvatska zajednica dala doprinos stvaranju države

pisao ugovor o suradnji dvaju glavnih gradova, o budućim planovima razgovarao s još desetak predstavnika hrvatskih kompanija.

Precizirana je, podsjetimo, i namjera Podgorice da u sklopu programa zajednice gradova jugoistočne Europe, Zagrebu donira izgradnju dječjeg vrtića, koji će biti "preusmjeren" Konavlima, a zašto je izrađena projektna dokumentacija te osigurano 100 tisuća eura.

Primjer poučan za regiju

Na marginama sastanka u Cavtatu u srpnju 2005. ostao je niz aktivnosti Hrvatsko-crnogorskog međudržavnog savjeta u čijoj je organizaciji i upriličen susret delegacija dviju država.

Redatelj **Veljko Bulajić**, čelni čovjek hrvatsko-crnogorskog međudržavnog savjeta, sažima ih u sljedeće:

- Okuplja nas zajednička želja da unaprijedimo odnose Hrvatske i Crne Gore, te kultiviramo i umnožimo više oblika suradnje tijekom zajedničkog kretanja prema europskoj budućnosti. To su dvije države koje niz realnosti upućuje na trajno susjedstvo, koje proističe iz zemljopisnih, političkih, gospodarskih i kulturnih razloga. Crna Gora u Hrvatskoj prepoznaje ključna vrata Zapada, a Hrvatska u Crnoj Gori susjeda koji trajno stabilizira njezin jug. Danas možemo reći i da su ove dvije države primjer svestrane suradnje poučan za cijelu regiju.

Prema njegovim riječima, danas više nema one Crne Gore koja se pod pritiskom velikosrpskog nacionalizma i Miloševićeva režima borila za goli opstanak, te da se iz Konavala već vidi susjedna samostalna, neovisna, mediteranska Crna Gora u uzajamnom svestranom prožimanju s Hrvatskom, kao što je to nekada bilo.

Plakat iz referendumske kampanje

UVIJEK DA CRN

Za Crnu Goru koju v

A GORO

HRVATSKO GRAĐANSKO DRUŠTVO
 NVO BOGDAŠIĆI
 HKD NAPREDAK
 NVO STJEPAN KOSAC
 NVO JOSIP JURAJ ŠTROSMAJER
 NVO KRAŠIĆI
 HKD NAPREDAK GORNJA LASTVA
 NVO LJUDEVIT GAJ
 HRVATSKI INFO RAZVITAK

plimo! **Da**

2006. GODINA

Napokon država

21 . svibnja Crna Gora je postala nezavisna država. Uz odluku o priznanju, Vlada Hrvatske je predložila uspostavu diplomatskih odnosa između Zagreba i Podgorice i usvojila izjavu u kojoj izražava svoju spremnost razvijati sa Crnom Gorom dobrosusjedske odnose i suradnju na načelima ravnopravnosti i uzajamnosti, na crti pridruživanja euroatlantskim integracijama, te time doprinosti trajnom učvršćivanju suradnje između dviju država u interesu mira, stabilnosti i razvitka. Premijer **Ivo Sanader** je kazao da očekuje da Crna Gora vodi računa o hrvatskoj nacionalnoj manjini.

Poslanik u parlamentu

10. rujna, nakon pobjede na parlamentarnim izborima koalicije DPS-SDP, sa kojima je na zajedničkoj listi i Hrvatska građanska inicijativa, predstavnici hrvatske nacionalne manjine u Crnoj Gori dobili su jednog predstavnika u novom crnogorskom parlamentu.

Most koji povezuje države

Radujemo se svi, posebno pripadnici hrvatskog manjinskog naroda u Crnoj Gori, stalnom usponu bilateralnih odnosa naše Domovine i Matice. Zato želimo biti »most« koji će povezivati dvije države, njihove narode, a ne predmet sporenja.

Mi jesmo mala zajednica, ali veoma značajna za obje države. Pozvani smo da baštinimo veliki dio kulturne baštine Republike Crne Gore. Nema države u kojoj manjinski narod baštini toliko dio kulturne baštine. To je, pored ostalog, dokaz da smo autohtoni narod čiji se korijeni vezuju za istu ili sličnu kulturnu i religioznu pripadnost koju baštine Hrvati. Da smo narod za koji se vezuju mnoge pobjede na moru i sa mora u očuvanju obalnog prostora koji je naseljavao, čime je doprinio kulturnom i materijalnom bogatstvu današnje Republike Crne Gore.

R.Hg.

*DJECA IZ CRNE GORE I
OVE GODINE, TREĆE
ZA REDOM, BILA NA
LJETOVANJU U
GLAVNOM GRADU
HRVATSKE*

Serenada i suze na rastanku

Ideja o ovom već
tradicionalnom ljetovanju
rodila se travnja 2003.
prilikom susreta izaslanstva
HGDCG sa Milanom
Bandić em, tada
dogradonačelnikom, i
Vladimirom Velnić em,
predsjednikom Turističke
zajednice Grada Zagreba

U Gradu mladih Granešina u Zagrebu kolovoza 2006. dogodio se neobičan slučaj: djevojčice iz Boke u gluhe noć ne sate ispod prozora paviljona u kojem su bili smješteni dječaci pjevale su – serenadu.

Meka muška srca nisu odoljela. Otvorili su prozore i uslijedio je – napad. Djevojčice su nasrnule: pjenom za kosu, kaladontom, lakom... Dječaci su pobijeljeli, a ništa bolje nije prošao ni starješina paviljona **Miroslav Franović**, zvani Gargamel. U pomoć je, čuvši buku, stigao glavni organizator **Ljubinko – Ljubo Biskupović**, ali je i on bio uhvaćen i – umazan.

Čitava ova stvar možda ne bi zasluživala ovoliko pozornost da djevojčice u ovom pothvatu zdušno nije podržala časna sestra **Brigita**.

- Ne prihvaćam optužbe. Slučaj prosljeđujem u Hag na ispitivanje, bio je njezin kratak komentar.

Djeca iz Boke, hrvatske i crnogorske nacionalnosti, u organizaciji Hrvatskog građanskog društva Crne Gore, Poglavarstva i Turističke zajednice Grada Zagreba, i ove godine, treće za redom, bila su deset dana na ljetovanju u glavnom gradu Hrvatske.

Ideja o ovom već tradicionalnom ljetovanju rodila se travnja 2003. pr-

ilikom susreta izaslanstva HGDCG sa **Milanom Bandićem**, tada dogradonačelnikom, i **Vladimirom Velnićem**,

predsjednikom Turističke zajednice Grada Zagreba. Te godine, od 23.06-02.07. boravi-

ravka u Zagrebu tada skrbili **Miroslav Franović**, **Ljubinko Biskupović** i časna sestra **Brigita** iz Herceg Novog, kojima su se ove godine pridružili **Tonka Pečdonović** i **Ana Četković**. Pomenimo i **Daria**

Prostor u vlasništvu djece

Grad mladih Granešina, kojeg ranije generacije pamte kao Pionirski grad, prostire se na 43 hektara park šume autohtone podsljemenske zone. U vrijeme ratnih zbivanja bio je naseljen izbjeglicama. Prva faza sanacije završena je 2002. Ima 2000 postelja, i 60000 gostiju za godinu.

- Dio smo zagrebačkog Holdinga, i djelujemo u okviru gradske koncepcije provođenja socijalne politike. U planu nam je da završimo sanacioni program, da prostor bude uređen za susrete mladih na svim razinama. Nismo komercijalizirani, već nastavljamo dobru tradiciju na novim osnovama, ispričala nam je direktorica d.o.o Vladimir Nazor **Ana Troha Draksler**.

Kako je objasnila, u programu sanacije nisu se zaduživali.

- Prostor su kupili građani, za svoju djecu, tako da se može reći i da je milion i pol kvadrata u vlasništvu djece Zagreba, kazala nam je Ana.

la je prva grupa djece u domu suorganizatora, Crvenog križa Hrvatske na Sljemenu. Na ljetovanju je bilo 48-oro djece u dobi do 15 godina iz Kotora, Tivta, Bara, Herceg Novog, Podgorice, Cetinja i Budve.

O djeci su se tijekom puta i bo-

Musić a, dr **Ivana Ilić a**, **Boža Šaltić a**, časnu sestru **Tihomiru** iz Herceg Novog, **Olgu Radoničić**, **Slavicu Ilić**, **Maju Širolu** ... koji su vodili skupine djece 2004. i 2005.

Ljetovanja je financirala Gradska skupština grada Zagreba.

*Bandić a u Gradu mladih
djeca dočekala pjesmom*

Sadašnji gradonačelnik Milan Bandić i predsjednik Turističke zajednice grada Vladimir Velnić su svaku grupu djece koja je dolazila u Zagreb osobno posjetili, pričali sa njima i uručivali im poklone.

Ove godine im se na prijemu koji su priredili za djecu u Gradu mladih pridružio i glavni tajnik Međudržavnog crnogorsko-hrvatskog savjeta **Ranko Četković**, koji je djeci uručio poklone u ime hrvatskih olimpijaca i **Janice Kostelić**.

Najviše je, ipak, bila dirnuta **Melita Brkan**, koja je tog dana slavila 13. rođendan i kojoj su, nakon što je ugasila svjećice a torti, uručeni pokloni.

U pozadini je svirao orkestar, poklon Bandića i Velnić.

- Ne mogu vam opisati kako sam se osjećala, kazala nam je Melita.

Djeca su tijekom boravka u Zagrebu u nekoliko navrata posjetili središte grada: Kaptol, katedralu Marijina uznesenja, tržnicu Dolac, Gornji grad, znamenita Kamena vrata. Trg Sv. Marka i Katarinin trg, kao i crkva Sv. Katarine. Išli na izlet na Sljeme i putovanje žičarom, gdje im je koncert uživo priredio **Andelko Pušić**.

Išlo se na cjelodnevni izlet u Hrvatsko Zagorje i posjet Go-

spinom svetištu u Mariji Bistrici, posjet dvorcu Trakošćan, ZOO vrtu i parku šume Maksimir, kino, u Cinestar centar, na karting... Posebno ih se dojmio Tehnički

pjesmom djece iz Boke.

- Hrvatska i Crna Gora su na razmeđu onog što je Evropa i što će Evropa tek biti. Treba da prijateljuju oni koji će tamo živjeti, pa i oni koji

Melita Brkan uz pomoć druga siječe rođendansku tortu

muzej i Hrvatska radio-televizija, gdje im je priredjen srdačan doček.

Bilo je tu još mnogo aktivnosti koje im je pripremila uprava Grada mladih i njihovi djelatnici.

Direktorica **Ana Troha Draksler** bila je dirnuta do suza oproštajnom

su se rastali, kazala nam je na rastanku.

T. POPOVIĆ

Vladimir Velnić: Uvijek sa poklonima

***TJEDAN HRVATA IZ CRNE GORE,
ZAGREB, 22. DO 28. RUJNA 2003.***

Živa spona dvije domovine

U sedam dana manifestacije činilo se da je Boka preseljena u Zagreb. Poruka Mesić a: Vašim ste djelovanjem izvan granica zemlje izgradili most suradnje s narodima u čijim zemljama živite. Poruka Vujanović a: Hrvati iz Crne Gore su kao i Crnogorci u Hrvatskoj most naših dobrosusjedskih odnosa

Manifestacija »Tjedan Hrvata iz Crne Gore« svečano je otvorena u dvorani Matice iseljenika Hrvatske pod visokim pokroviteljstvom predsjednika Republike Hrvatske **Stjepana Mesić a**. Spriječen da prisustvuje svečanosti, Mesić je dobre želje za uspjeh »Tjedna« prenio preko osobnog izaslanika dr. **Igora Dekanić a**, a učesnicima i organizatorima manifestacije uputio je i posebno pismo u kome se, uz ostalo, kaže:

- Sudbinom povijesnih okolnosti, veliki broj naših sunarodnjaka morao je potražiti svoju egzistenciju izvan granica matične domovine. Drugi su pak ostali izvan granica domovine, poput Hrvata iz Crne Gore. No uprkos svim teškoćama koje su ih pratile u svijetu, imali su dovoljno snage da sačuvaju svoje kulturno blago koje ih je i daleko od domovine nastavilo vezati uz nju.

Vašim ste djelovanjem izvan granica zemlje izgradili most suradnje s narodima u čijim zemljama živite, te

je stoga nemjerljiv vaš doprinos u razvitku i stvaranju bogatog europskog društva raznolikosti«.

Zahvaljujuć i na pozivu, u nemogućnosti da prisustvuje svečanom

otvaranju manifestacije, predsjednik Republike Crne Gore **Filip Vujanović** učesnicima je uputio telegram sa željama za uspjeh Tjedna Hrvata iz Crne Gore.

Burić o ulozi HGI

U organizaciji Matice iseljenika Hrvatske održan je Okrugli stol pod nazivom »Hrvati Crne Gore«.

- Formiranje Hrvatske građanske inicijative u Tivtu, u početku kao grupe građana, a kasnije kao političke partije na nivou Republike, bilo je prvo političko grupiranje Hrvata u Crnoj Gori nakon 64 godine, naglasio je jedan od učesnika, predsjednik ove partije dr Dalibor Burić. Zahvaljujuć i ponovljenim izborima, dobili smo četiri zastupnička mjesta u lokalnoj Skupštini i počeli vršiti vlast u koaliciji sa DPS i SDP. Očekivali smo da se ovoga puta i mi pitamo – naglasio je Burić, ali su naši partneri smatrali da je dovoljno što mi glasujemo i dižemo ruke. Htjeli smo biti drugačiji, htjeli smo biti bolji od drugih, ali nam se nije pružila šansa i mi smo raskinuli koaliciju i izašli iz organa lokalne uprave. Teško je pretpostaviti šta će se dešavati u narednom periodu. Jasno je, međutim, da Hrvati sada predstavljaju dio političkog života općine, ali i Republike, da smo ozbiljni politički subjekt, jer iza nas stoje ozbiljni birači koji znaju što hoće – naglasio je Burić.

»Hrvati iz Crne Gore su kao i Crnogorci u Hrvatskoj most naših dobrosusjedskih odnosa« - ističe se u telegramu Filipa Vujanovića.

Gospođa **Vlasta Pavić**, gradonačelnica Zagreba, također se pismom obratila sudionicima i organizatorima manifestacije ističući i da je »hrvatska nacionalna manjina u Crnoj Gori, iako malobrojna, po svojem civilizacijskom i kulturnom nasleđu iznimno bogata«.

Svečanost povodom početka Tjedna Hrvata iz Crne Gore u Zagrebu otvorio je domaćin **Boris Maruna**, ravnatelj Hrvatske matice iseljenika, pozdravivši brojne prisutne među kojima su bili: veleposlanik Srbije i Crne Gore u Hrvatskoj **Milan Simunić** sa suradnicima, generalni konzul Hrvatske u Crnoj Gori **Petar Poljanić**, biskup kotorski monsinjor **Ilija Janjić**, predstavnici Bokeljske mornarice na čelu sa predsjednikom **Nikom Kondanari**.

- Niste vi ovdje gosti, još manje manjina. Ovaj grad je vaš kao što ste vi ljudi ovoga grada. Pripadate velikom i časnom korpusu Hrvata. U pripremi ovoga događaja bio sam u Boki kotorskoj. Impresije su snažne, a

sada, na osnovu onoga što sam vidio i doživio u susretu sa Hrvatima Boke, javno kažem: mi nećemo pomagati, mi želimo sudjelovati u vašem životu, razvijati suradnju i realizirati programe koje dogovorimo. Vi ste živa spona između vaše dvije domovine i daleko od toga da ste ovdje u gostima. Ovdje ste u svom gradu, kazao je potpredsjednik Gradske skupštine i predsjednik Turističke zajednice Grada Zagreba **Vladimir Velnić** na svečanom otvaranju.

- Samo isječak iz bogate povijesti i

onoga što Hrvati u Boki danas jesu, donijeli smo u Zagreb, presretni jer smo dugo čekali na ovaj, svakako, povijesni trenutak - rekao je u obraćanju učesnicima skupa predsjednik Hrvatskog građanskog društva Crne Gore **Tripo Schubert**. U ime Velikog vijeća i svih bratovština Bokeljske mornarice, te posebno zagrebačke, skup je pozdravio predsjednik hrvatske bratovštine Bokeljske mornarice iz Zagreba dr **Josip Gjurović**.

U sklopu svečanog otvaranja manifestacije predsjednik Kulturno-zav-

Boka pobijedila Murtića

U prestižnoj gornjogradskoj zagrebačkoj galeriji Klovićevi dvori, otvorene su još tri izložbe: Mercatores et nautae (Pomorci i trgovci), eksponati iz Pomorskog muzeja Crne Gore, Istorijskog arhiva Kotor, Muzeja grada Perasta i Diecezanskog muzeja kotorske biskupije, i prvi put javnosti prikazana dva ulja na platnu i 17 gvaševa glasovitog Ede Murtića, nastalih za vrijeme njegova boravka u Boki 1990. godine, kao i izložba fotografija Joza Četkovića Baranina i istaknutog predstavnika Zagrebačke fotografske škole.

Don Branko Sbutega u Katalogu »Murtić i Boka« napisao je:

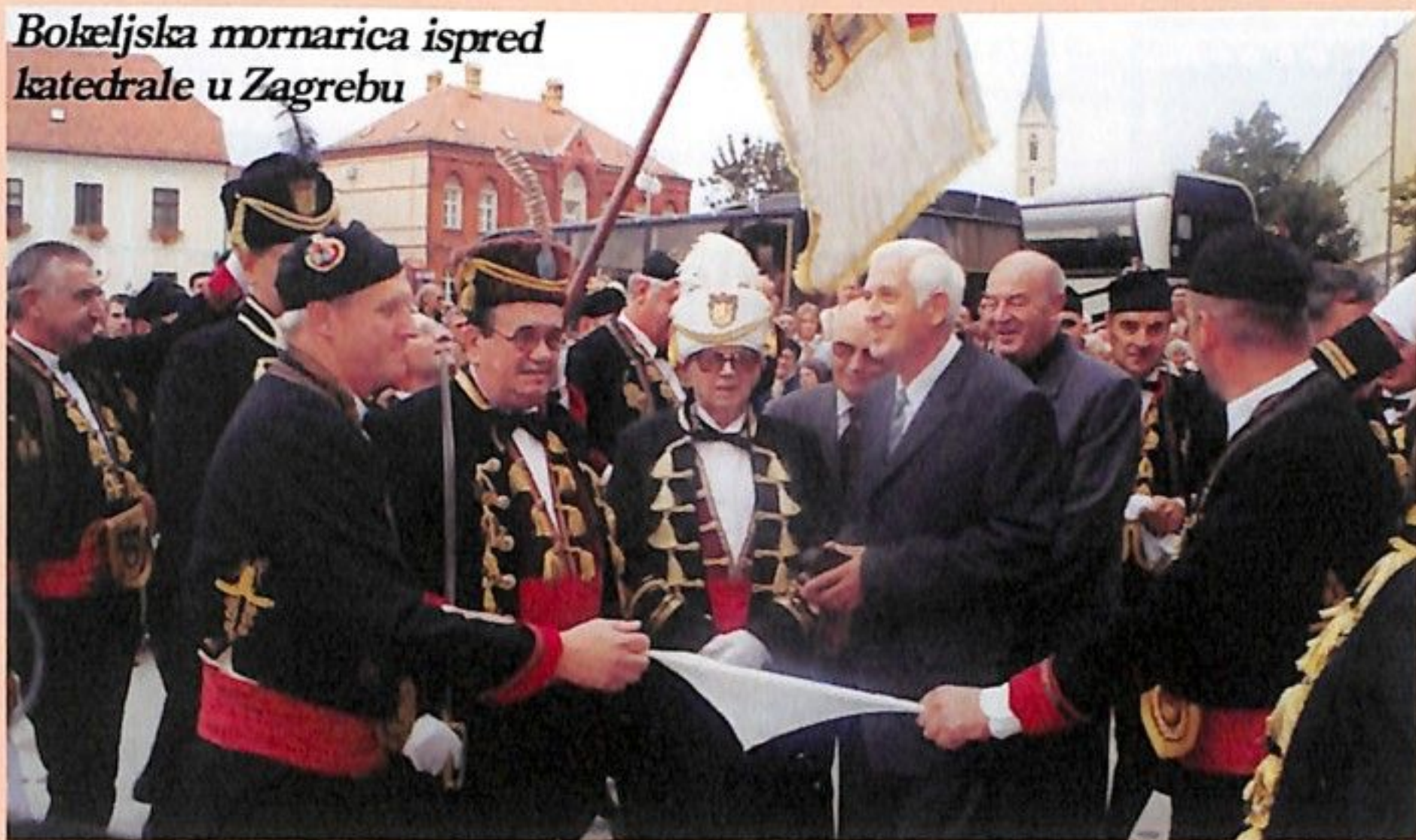
»Nadao sam se iskreno da je, konačno, došao netko tko će savladati likovnu moć pejzaža Boke. Edo je bio uporan u dnevnom susretu sa fascinacijom. Živio sam u znatiželji što će se desiti u tom susretu, avaj! Boka je pobijedila kao uvijek. Ni Milo Milutinović ni Petar Lubarda nisu bolje prošli...

Murtić nije bez svog likovnog nivoa u podastrim gvaševima, on je samo dovoljno ponizan da ne ulazi u konkurenciju sa pejzažom koji se ipak pokazao jačim od njega. A on nije slab! Naprotiv. U lokalpatriotskoj zaljubljenosti pomalo sam ponosan što Boka uvijek pobjeđuje, a u zaljubljenosti u moć likovne interpretacije pomalo sam razočaran što snaga umjetnika uzmiče«.

Don Branko Sbutega otvara izložbu Pomorskog muzeja Kotor

Bokeljska mornarica ispred katedrale u Zagrebu

ičajnog društva »Napredak« iz Gornje Lastve **Zoran Nikolić** otvorio je tri zanimljive izložbe: Boka na starim razglednicama i fotografijama, Povjesne fotografije hrvatskih društava u Boki i Umjetničke fotografije Boke.

Uz brojne anonimne fotografije, od kraja XIX stoljeća, autori fotografija su **Andelko Stjepčević**, **Krsto – Kiko Tomićić**, **Anton Marković**, **Roko Stjepčević** i **Srećko Krasan**, **Stevan Kordić** i **Miroslav Ulčar** kolekcionar razglednica.

Nekako u sredini Tjedna Hrvata iz

Crne Gore u Zagrebu, kao podsticaj za nastavak prezentiranja kulturno-povjesne baštine i sadašnjosti Boke kotorske, organiziran je Koncert bokeljskih Hrvata. Zasluga za taj koncert pripada, dakako, organizatorima koji su ga uvrstili u zvaničan program, ali i posebno, poznatim bokeljskim umjetnicima **Miroslavu i Robertu Homenu**.

Obojica vrhunski umjetnici, glazbenici i dirigenti, otac i sin, nisu žalili truda ni vremena da upriliče koncert sa 120 izvođača, glazbenika vokalnih i instrumentalnih solista i dva zbora: Zbor »Palma« i zbor »Collegium pro musica sacra«, Komorni i Gudački orkestar.

Za ovu veliku manifestaciju stvaralaštva i duha pripreme su trajale više mjeseci. Podugačak je spisak zaslužnih institucija i pojedinaca koji su doprinijeli uspjehu manifestacije što su je zajednički organizirali Hrvatska matica iseljenika, Hrvatsko građansko društvo Crne Gore, Grad Zagreb i Turistička zajednica grada Zagreba. Neka bude oprošteno što ih sve ne možemo pomenuti, ali svakako treba Pomorski muzej Crne Gore, Istorijski arhiv Kotor, Muzej Grada Perasta, Diecezanski muzej kotorske biskupije, Hrvatsku akademiju znanosti i umjetnosti, Nacionalnu zajednicu Crnogoraca u Zagrebu.

MAŠO MIŠKO ČEKIĆ

Klapa i bokeška kužina

Glazbeni program na specifičan način obogatila je i ženska klapa »Bisernice Boke« iz Kotora. Uz pjesmu bokešku, članice ove klape su kostimima, nošnjom, scenskim pokretom i posebno glazbeno-scenskim prikazom »Na kotorskoj pjaceti« oživjeli staru Boku, probudile osjećanja i osvojile zagrebačku publiku. Treba izdvojiti učešće gospode **Vlaste Mandić**, voditeljice klape, u organizaciji i kreiranju večeri pod nazivom »Bokeška kužina«. Na tradiciji starih receptura, gospođa Mandić, jednostavno rečeno, kreirala je nova bokeška jela, a starima udahнула neka nova, atraktivna imena.

Admiral bez broda

Samo djela velikana znanstvene misli i književnosti predstavljaju se u Prirodnoj dvorani Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu. A upravo je Preporodna dvorana bilo mjesto predstavljanja knjige »Život i djelo Vladislava Brajkovića«. O admiralu bez broda, pomorcu koji nikada nije navigao a »plovio je na svim našim brodovima«, dobitniku »Plave vrpce« koja se dobija za podvige na moru, pravniku svjetskog ugleda, uvodnu besjedu održao je predsjednik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti akademik **Padovan**. O životu i djelu Vladislava Brajkovića govorili su dr **Miloš Milošević**, predsjednik Nacionalne zajednice Crnogoraca u Zagrebu **Radimir Pavićević**, prof. dr **Eugen Vusić**, prof. dr **Vladimir Đuro Degan**, dr **Josip Gjurović** i prof. dr **Milo Grabovac**.

Izaslanstvo grada Zagreba u kancelariji HGDCG

*HRVATSKI DANI U BOKI, OD 5. DO 7. STUDENOG
2004. GODINE*

Još korak dalje...

Kazalište Kerempuh izvelo predstavu "Hamlet u selu Mrduša Donja". Nakon protokolarnih susreta, predstavljena zagrebačka kuhinja. U katedrali Sv. Tripuna, Hrvatski kulturni klub priredio koncert opernih arija i pjesama. Prikazan film Antuna Vrdoljaka "Duga mračna noć"

Hrvatski dani u Boki, u organizaciji Hrvatskog građanskog društva Crne Gore, Turističke zajednice Grada Zagreba, te Hrvatske matice iseljenika, upriličeni su 5. i 6. studenoga 2004. godine.

Program kojim se Zagreb predstavio u Kotoru i Tivtu izazvao je veliko zanimanje Bokelja, gostiju iz drugih gradova, crnogorskih i hrvatskih medija.

Hrvatsko građansko društvo Crne Gore poželjelo je dobrodošlicu sudionicima manifestacije, glumcima i pjevačima, predsjedniku Turističke zajednice **Vladimiru Velnić u**, glavnom tajniku **Franju Tomšić u**, čelnim ljudima Hrvatske matice iseljenika **Nikoli Jelinčić u** i **Hrvoju Salopeku**, Satiričnog kazališta "Kerempuh" **Dušku Ljuštini** i **Borisu Geršaku**, te Hrvatskoga kulturnog kluba **Šime Šimatović u**.

"Hrvatske dane u Boki", u Centru za kulturu Tivat, otvorio je član Predsjedništva HGDCG dr. **Ivan Ilić**.

Satirično kazalište Kerempuh izvelo je Brešanovu predstavu

“Hamlet u selu Mrduša Donja”, režisera **Mustafe Nadarević a.**

Drugog dana, u subotu, uslijedili su protokolarni susreti. Izaslanstvu grada Zagreba pridružio se u Kotoru dogradonačelnik **Milan Bandić**, upriličen je susret sa generalnim konzulom Republike Hrvatske **Petrom Poljanić em**, čelnim ljudima Hrvatskog građanskog društva Crne Gore, te biskupom **Ilijom Janjić em**.

Istog dana održana je konferencija za tisak.

- HGDCG je od prvog dana radilo na uspostavljanju suradnje između gradova i regija Crne Gore i Hrvatske, uspijevajući i ponovo uspostaviti pokidane veze i izgraditi most za protok kulture između dviju zemalja, kazao je **Tripo Schubert**.

Bandić je kazao da je oduševljen Bokom i njenim ljudima, a Velnić podsjetio da suradnja sa HGDCG i HKD “Napredak” traje već dugo.

- Suradnja će se nastaviti, danas su otvorene nove opcije. Nećemo samo pomagati, već sudjelovati u zajedničkim projektima, nećemo obećavati nego ćemo raditi, kazao je Velnić.

Ravnatelj Hrvatske matice iseljenika Nikola Jelinčić takode je istakao da će se suradnja, koja se ostvaruje i stipendiranjem studenata i međusobnim posjetama, nastaviti i u narednoj godini.

Generalni konzul RH Petar Poljanić govorio je o velikom napretku u odnosima lokalne zajednice i vlasti u Crnoj Gori spram Hrvata u Boki i cijeloj državi.

Nakon toga, u kotorskom restoranu Ellas predstavljena je zagrebačka kuhinja. U ponudi su se našli brojni specijaliteti koje su priredili kuhari hotela “Opera” iz Zagreba, pod budnim nadzorom direktora hrane i pića **Mirka Bilić a.**

Druženju su svojom nazočnošću uveličali predsjednik Skupštine Crne Gore **Ranko Krivokapić**, predsjednik Dukljanske akademije nauka **Jevrem Brković** i biskup **Ilija Janjić**.

Zvanice je zabavljao orkestar “Purgeri” **Mirka Bašić a.**

U večernjim satima, u prepunoj katedrali Sv. Tripuna, Hrvatski kulturni klub priredio je koncert opernih arija i pjesama. Prisutne je pozdravio član Predsjedništva HGDCG **Slobodan Vičević**, a zatim su nastupili prvaci Opere Hrvatskog narodnog kazališta.

Nakon koncerta, biskup Ilija Janjić pozdravio je nazočne i zahvalio izvođačima, a zatim ih ugostio u Biskupskom dvoru.

Na izmaku subotnjeg dana u kinu Boka u Kotoru prikazan je film **Antuna Vrdoljaka** “Duga mračna noć”, a održana je i video promocija Turističke zajednice Grada Zagreba.

Sudionici manifestacije su Boku napustili u nedjeljno jutro, svrativši još u Perast, gdje ih je dočeka don **Srećko Majić**.

R.Hg.

Poruke

- Grad Zagreb vam ovdje dolazi u pohode kao administrativni i ekonomski centar republike Hrvatske, spreman da pomogne i podrži svaku aktivnost koja znači bolju suradnju sa Hrvatima van naše države. Značajne rezultate smo već postigli pomažući i aktivnosti Hrvata iz Vojvodine, a želimo uputiti i poruku crnogorskoj vlasti i javnosti da, koristeći i postojanje ovdašnjeg usitnjenog, ali ipak prisutnog hrvatskog korpusa, možemo ojačati svestranu suradnju Zagreba i ovih prostora, kazao je predsjednik Turističke zajednice grada Zagreba **Vladimir Velnić**.

“Mi koji
činjenice
dosta zajedn
Posebno je

GRADONAČELNIK PODGORICE DR MIOMIR MUGOŠA ZA
HRVATSKI GLASNIK O RAZVOJU ODNOSA SA GLAVNIM
GRADOM HRVATSKE

Dani Zagreba kruna suradnje

rukovodimo gradskim upravama svjesni smo odgovornosti, ali i
la su i Zagreb i Podgorica pozitivni primjeri u regionu, da imaju
čkog, kako u razvoju tako i problemima sa kojima se susrijeć u.
pozitivna i važna činjenica što naša dva grada imaju jasnu viziju
svoje evropske budućnosti”

Nakon dugogodišnjih tragičnih događanja na prostoru ex-Jugoslavije ušli smo u razdoblje intenzivne regionalne saradnje i partnerstva. Pored obostranih interesa koji su svuda u svijetu motiv i pokretačka snaga saradnje, saradnja među susjedima i bliskim narodima koji su dugo živjeli u istoj državi je dodatni motiv i kvalitet. Stoga Crna Gora i Hrvatska svakim danom imaju sve sadržajnije partnerske odnose. Podgorica i Zagreb, kao glavni gradovi, toj saradnji prirodno daju prepoznatljivu energiju i dinamiku.

Mi koji rukovodimo gradskim upravama svjesni smo odgovornosti, ali i činjenice da su i Zagreb i Podgorica pozitivni primjeri u regionu, da imaju dosta zajedničkog, kako u razvoju tako i problemima sa kojima se susreću. Posebno je pozitivna i važna činjenica što naša dva grada imaju jasnu viziju svoje evropske budućnosti.

I za Podgoricu i za Zagreb karakteristično je da prolaze kroz period intenzivnog rasta i razvoja u svim segmentima života. Nagli porast broja stanovnika, razvoj infrastrukture i proširenje grada, nužno dovodi do potreba modernizacije i razvoja gradskih poslova i usluga, te dugoročnog pažljivog promišljanja u svim oblastima.

Ta činjenica povlači potrebu stalnog osavremenjavanja menadžmenta i strateškog planiranja što je jedan od prioritarnih zadataka svake lokalne uprave.

Za Podgoricu, a vjerujem i za Zagreb, problem finansiranja i planiranja gradske infrastrukture je pitanje na koje se može dati odgovor samo uz podršku međunarodnih finansijskih fondova i ekspertske pomoći, saradnje sa gradovima u regionu i na osnovu njihovih iskustava.

S druge strane, mnoge institucije i kompanije iz okruženja ali i šire prostora EU, sve više otkrivaju da je učešće u implementaciji projekata komunalne infrastrukture u Podgorici svojevrsan poslovni izazov.

Najbrži ritam u biznis sferi

Komunikacija dvije gradske uprave išla je do sada kroz naše direktne bilateralne kontakte i razmjenu međusobnih iskustava u različitim oblastima. Prije svega, kroz zajedničke inicijative u okviru mreža glavnih gradova. Podgorica i

donira jedan Dječji vrtić gradu Zagrebu, te da će grad Zagreb odrediti lokaciju za njegovu izgradnju. Grad Podgorica će donirati kompletnu projektnu dokumentaciju kao i 100.000 eura za izgradnju objekta.

U proteklom periodu imali smo i niz kontakata i dogovora o saradnji sa određenim brojem preduzeća i

Zagreb su aktivni članovi Unije glavnih gradova centralne i jugoistočne Evrope, i Konferencije glavnih gradova za proširenje Evropske unije.

Da podsjetim da smo tokom osme Konferencije glavnih gradova za proširenje EU koja je održana u Zagrebu 2004. godine, postigli dogovor da Opština Podgorica

institucija iz Republike Hrvatske.

Ekonomska saradnja, odnosno biznis, je sfera u kojoj se najbrže uspostavlja saradnja, tako da smo do sada imali niz veoma korisnih i produktivnih kontakata sa predstavnicima hrvatske privrede i hrvatskih specijalizovanih i stručnih institucija među kojima su Energetski institut, "Hrvoje Požar" iz Zagreba, "Dalekovod" d.d. Zagreb, "RAO" d.

o. o. Zagreb, "Konstruktor inženjering" d.d. Split, "Montaža PLC" Zagreb, "ELTEH" d.o.o. Zagreb, Firma "Bruna Orešara" i "Agrocor" iz Zagreba.

Mi očekujemo da će ova, a i druga preduzeća iz Republike Hrvatske pokazati interes za niz projekata koje Podgorica planira, a među kojima su izgradnja četiri velike gradske

Izgradnja 1.000 stanova za potrebe onih kategorija građanstva koji nisu u mogućnosti da sopstvenim sredstvima obezbijede krov nad glavom.

Osim ovih planira se i niz manjih projekata koji objektivno jesu nastavak izgradnje i rekonstrukcije gradskih ulica, modernizacije javne rasvjete u prigradskim naseljima,

jekte na teritoriji grada Podgorice.

Firma "ELTEH-BOSCH" konkurisala je za projekat video nadzora grada Podgorice. Značajno pomogla u koncipiranju projekta video nadzora ZIKS-a u Spužu.

Značajan iskorak napravljen je sa firmom "Pasarić Inženjering" koja ima izuzetne rezultate na projektovanju i održavanju rasvjete grada

Radujem se svakom susretu sa Bandićem

Zajedno sa kolegom Bandićem aktivni sam učesnik u radu međudržavnog Crnogorsko-hrvatskog savjeta.

Drago mi je što sam tokom saradnje naša dva glavna grada upoznao svog kolegu, gradonačelnika Zagreba, gospodina Milana Bandića, čovjeka ogromne energije, izuzetno posvećenog svom poslu. Čovjeka koji je ostavio lični pečat u razvoju i boljem funkcionisanju glavnog grada Hrvatske.

Radujem se svakom našem susretu i smatram ih izuzetno korisnim.

Takođe mi je drago što gospodin Bandić uživa veliki ugled u svom gradu, kao organizator i menadžer i kao čovjek koji je svu svoju energiju posvetio boljem kvalitetu života građana grada na čijem se čelu nalazi.

Kolegi Bandiću sam posebno zahvalan na pozivu da pratim Svjetski kup za skijašice na Sljemenu, na kojem je grad Zagreb kao domaćin ove velike sportske priredbe pokazao vrhunsku organizovanost i profesionalnost.

Uvjeran sam da će Dani Zagreba u Podgorici krunisati našu dosadašnju saradnju u interesu građana naša dva glavna grada.

garaže, izgradnja gradske deponije koja podrazumijeva sanaciju postojećeg, i izgradnja na istoj lokaciji modernog reciklažnog centra, sanaciju postojećeg i izgradnju novog uređaja za prečišćavanje otpadnih voda, izgradnju mini-obilaznice oko Podgorice. Otvaranje fabrike za proizvodnju i pakovanje vode za piće na principima privatno-javnog partnerstva.

modernizacije gradskog saobraćaja vodovodne i kanalizacione mreže.

U svom ovim projektima potrebno je partnerstvo sa preduzećima koja imaju afrimisane stručnjake i tehnologije, preduzeće ima sa dobrim poslovnim rezultatima, a takvih je u Zagrebu i Republici Hrvatskoj ne mali broj. Mnoge zagrebačke firme izrazile su svoje interesovanje za ulaganje odnosno investiranje u pro-

Zagreba, specijalnih vrsta rasvjete kao i elemenata za nisko-naponske i srednje-naponske mreže.

Ova firma je iskazala posebno interesovanje da na principu privatno-javnog partnerstva održava javnu rasvjetu i semafore u Podgorici. Već su donirali Fizibiliti studiju rasvjete i dostavili uslove za projektovanje javne rasvjete, za dostavljanje urbanističko-tehničkih uslova itd.

Imali smo i komunikaciju sa firmom Zagreb parking, koja ima impresivne rezultate u rješavanju pitanja javnih parkirališta i garaža. Ova firma ima svoj sopstveni softver za naplatu parkinga i pokazuje izuzetno interesovanje da po principu privatno javnog partnerstva ili putem sistema know-how nastavi saradnju nakon što mi formiramo naše preduzeće Parkinzi i servisi.

Institut građevinarstva Hrvatske d. d. iz Zagreba uradio je idejni i glavni projekat dijela mini-obilaznice -

Tu bih posebno izdvojio koncert **Jure Stublića**, autorsko veče **Dubravke Ugrešić**, predstavljanje izdavačkih kuća Školska knjiga i Durieux iz Zagreba, teatar Putokaz iz Zagreba sa predstavom Cezar, teatar Rugantino sa monodramom Biće sve u redu."

"U okviru festivala internacionalnog teatra FIAT učestvovala je izvođačka grupa "Bad company" iz Zagreba sa predstavom "Izbrisane poruke".

Na prvom međunarodnom sajmu

nekih stručnjaka predstavlja potencijalno bolju perspektivu od one koju u ovom trenutku imaju Slovenija ili Hrvatska. Po tom mišljenju Crna Gora mogla bi biti najperspektivnija destinacija u regionu u kojoj dugoročna perspektiva pridruživanja EU može biti iskorišćena kao prednost.

Duga saradnja u socijalnoj zaštiti

Predstavnici našeg Sekretarijata za socijalno staranje već nekoliko godina imaju redovnu saradnju sa Sekretarijatom za rad, zdravstvo i socijalnu skrb Grada Zagreba. Za nas je važno što smo od predstavnika ovog organa, dobili značajnu tehničku pomoć tokom liječenja zavisnika od psihoaktivnih supstanci. Naši predstavnici su posjetili specijalizovane ustanove, upoznali se sa njihovim radom i došli do dragocjenih iskustava ovih specifičnih ustanova.

Značajnu pomoć dobili smo u edukativno-propagandnom materijalu a iskustva tih institucija dobrim dijelom počeli smo da primjenjujemo u glavnom gradu Crne Gore.

Saradnja sa Zagrebom i drugim hrvatskim gradovima u oblasti socijalne zaštite - posebno projekta izgradnje Doma za stare, kao obliku socijalne zaštite koji će se pružati ne samo licima smještenim u Domu, nego i ostalim starim licima koja su se opredijelila za dnevni boravak obezbjeđivanjem najmanje jednog toplog obroka, pružanje zdravstvenih, zanatskih usluga i pomoći u kući.

dr Miomir MUGOŠA

nadvožnjaka i mosta na rijeci Ribnici. Investitor ovog projekta bila je Direkcija za izgradnju auto-puteva u Crnoj Gori.

Firma "European Projects" iz Zagreba izrazila je interesovanje oko mogućeg Master plana Podgorice, dovođenje jakih izdavačkih formi iz Evrope kao i mogućeg dovođenja jakih automobilskih formi BMW, kontakti su još uvijek otvoreni.

Povezivanje kroz kulturu

U oblasti kulture već duže odvija se kontinuirana saradnja kroz gostovanja književnika, muzičara, pozorišnih predstava, organizovanjem likovnih izložbi, književnih večeri ...

knjiga u Podgorici počasni gost sajma bila je izdavačka kuća Školska knjiga iz Zagreba.

Izdvojio bih i učešće u međunarodnom filmskom projektu o životu Marina Držića, autora **Veljka Bulajića** gdje će Podgorica sa još nekoliko gradova u regionu aktivno učestvovati u njegovoj realizaciji.

Sve u svemu, Zagreb i Podgorica, kao glavni gradovi predstavljaju glavnu sponu i mogućnost povezivanja kroz kulturne i turističke manifestacije.

Moguća su i međusobna učešća na turističkim sajmovima, sajmovima male privrede u Zagrebu i Podgorici, kao i mogućnost zajedničkog nastupa na trećem tržištu.

Razvoj Crne Gore po ocjenama

GRADONAČELNIK ZAGREBA MILAN BANDIĆ:
ČOVJEK SA ŠESNAESTOSTA TNIM RADNIM VREMENOM

Ništa neće pasti neba

Često na udaru
kritika, ne osvrće se
i – radi, čak i preko-
mjerno.

Socijalna skrb
stalna mu je
briga. Svi
umirovljenici u
Zagrebu
besplatno se
voze gradskim
prijevozom, a
učenike osnovnih
škola na početku
školske godine na
klupama čekaju
udžbenici

- Polako, nemojte me gurati. Ruža ima za sve, branili su se na Trgu bana Jelačića 8. ožujka ove godine predstavnici Foruma mladih SDP-a.

Podijelili su 4000 ruža u samo 14 minuta, a najveći i nered stvarali su muškarci koji su ruže otimali ženama iz ruku.

Uzbuđenje je na Trgu dodatno naraslo kad se dijeljenja ruža prihvatio gradonačelnik **Milan Bandić**, a prostor ispred pozornice, na kojem je Ženska mreža održavala svoj program protesta, ostao gotovo prazan. Shvativši da im je prevelika konkurencija, aktivistice su pozvale gradonačelnika **Milana Bandića** na pozornicu.

Nakon što je Bandić sišao s pozornice, program je završio, a građani su nahrupili u Gradsku kavanu na besplatnu kavu. Tamo se do 13 sati popilo oko 2000 kava, pet puta više nego inače. Osim kavom, Poglavarstvo je častilo ljepši spol besplatnim skijanjem na Sljemenu.

Ovaj čovjek sa šesnaestosatnim radnim vremenom, što god da radi, odobravaju mu ili ga žestoko napadaju. Ravnodušnim ne ostavlja nikoga.

Milan Bandić rođen je 22. studenoga 1955. u Grudama, gdje je završio osnovnu i srednju školu. Došavši u Zagreb upisuje Fakultet političkih znanosti, nakon kojeg se 1980. godine zapošljava u Ledu.

U SDP ulazi odmah po njegovom osnutku, 1991. godine.

Svojim radom zagrebačku je partijsku organizaciju toliko ojačao da je šest godina kasnije, na lokalnim izborima 1997, osvojila 25 posto glasova. Tri se godine kasnije za SDP-om vođenu koaliciju odlučuje 52 posto birača, Bandić postaje zagrebački gradonačelnik.

Godinu kasnije, na redovnim izborima, drugi put ga biraju na istu dužnost.

- Početkom siječnja 2002. dogodila mi se najveća a glupost u mojoj političkoj karijeri. Prometna nezgoda banalnih razmjera, ali pod utjecajem alkohola. Ono što se kasnije iz toga izrodilo dovelo je do moje ostavke na mjesto gradonačelnika. Time sam platio cijenu nesmotrenosti. I puno naučio. Prije svega kako mi se tako što, ili nešto slično, više nikada ne smije dogoditi. I kako se čovjek na odgovornoj funkciji nikad ne smije opustiti, stoji na njegovoj internet stranici.

Devetnaest mjeseci kasnije pretrpio je i moždani udar. Od prevelikog stresa, ubitačnog tempa života... Za samo dva mjeseca se oporavio i već 1. rujna bio na poslu.

I, naravno, nastavio po starom.

Šest mjeseci nakon povratka iz Krapinskih Toplica otrčao je Čazmanski maraton (21 km). Zatim se ponovo u svibnju 2005. kandidirao za gradonačelnika i treći put pobijedio na izborima.

Često na udaru kritika, ne osvrće se i – radi, čak i prekomjerno.

- Ništa neće pasti s neba. Treba puno raditi, prokomentirao je kratko tu našu opasku.

Socijalna skrb stalna mu je briga.

Svi umirovljenici u Zagrebu besplatno se voze gradskim prijevozom, a učenike osnovnih škola na početku školske godine na klupama čekaju udžbenici. Grad ima 220 vrtića, ali Bandić smatra kako to nije dovoljno.

- Izgradnja novih dječjih vrtića apsolutni je prioritet. Po dva vrtića godišnje.

Isto je i sa školama i športskim dvoranama, domovima za starije osobe, izgradnjom ili rekonstrukcijom domova zdravlja... Pomoć najugroženijima je naša ljudska i politička obveza, ističe Bandić.

Suradnja Zagreba i Hrvata u Crnoj Gori teče intenzivnije od 2003. godine, od kad je Bandić s već im izaslanstvom gradskog poglavarstva posjetio Boku.

- Raznoliki su vidovi suradnje, a podstiče ih i provodi Poglavarstvo grada Zagreba, Turistička zajednica grada Zagreba i Hrvatski crveni križ, te Hrvatsko građansko društvo Crne Gore iz Kotora. Veliki doprinos i podršku ovoj suradnji sve ove godine daje i biskup **Ilija Janjić**, odnosno Biskupija kotorska.

Uz podršku Hrvatske matice iseljenika, Turističke zajednice i Gradskog ureda za kulturu organiziran je

*Što god da radi, odobravaju mu
ili ga žestoko napadaju*

2003. Tjedan Hrvata Crne Gore u Zagrebu s više od stotinu sudionika.

U Tivtu i Kotoru 2004. održani su Hrvatski dani u Boki, gostovalo je gradsko kazalište Kerempuh, Hrvatski kulturni krug održao je koncert operne glazbe, a organizirana je i projekcija hrvatskog filma i kulinarstva.

U Zagrebu se godinama održavaju tradicionalni dani Bokelja, Bokeljske mornarice, pod pokroviteljstvom gradonačelnika.

Djeca iz Boke i ove godine ljetuju u Zagrebu. Do sada ih je na ljetovanje došlo približno 250.

Smatram kako će "otopljenje" odnosa između dviju država pozitivno se odraziti i na naše ljude ne samo u Boki i Tivtu, gdje smo najbrojniji, nego na život bilo kog Hrvata u Crnoj Gori. Siguran sam kako dolaze bolji dani za hrvatsku nacionalnu manjinu na teritoriju cijele Crne Gore, kazao je Bandić za Hrvatski glasnik. **T. Popović**

Nema povlaštenih

Da Bandić nema milosti kad je u pitanju jednakost u propisima, pokazuje priča o stranim diplomatama, koji su bili ogorčeni postupcima Zagrebparkinga što su "paucima" nemilosrdno odvozili njihove automobile za koje procijene da su pogrešno parkirani. U diplomatskim se krugovima čak bila proćula priča kako je gradonačelnik Bandić osobno naredio da se, kad je riječ o parkiranju, ukine povlašten položaj automobila sa CD registracijskim oznakama.

- Istina je da smo odlučili uvesti reda u parkiranje i nećemo imati milosti ni prema kome, pa tako ni prema diplomatima jer su i oni građani Zagreba i moraju se pridržavati propisa. Nema razloga da njihove pogrešno parkirane automobile pauci zaobilaze, potvrdio je za zagrebački Globus gradonačelnik Bandić.

Gradovi kao karike

Da će Zagreb u listopadu u Podgorici održati trodnevnu manifestaciju, dogovorili su prigodom prvoga službenog posjeta Crnoj Gori nakon proglašenja nezavisnosti Milan Bandić i gradonačelnik Podgorice Miomir Mugoša.

- Mislim da će nakon ostvarenja nezavisnosti Crne Gore doći i do već e privredne i kulturne suradnje između dviju republika.

Pozdravljam tu politiku suradnje i mislim da stvari idu pravim putem.

Posebno pozdravljam sve ono što je vodstvo Republike Crne Gore u posljednje vrijeme pokazalo u političkoj inicijativi, stvaranju jednog drugačijeg ozračja u odnosima s Republikom Hrvatskom.

U modernom političkom okruženju glavni gradovi postaju sve već e i značajnije karike u suradnji regija i država. Na toj osnovi mi mislimo graditi suradnju sa glavnim gradom Crne Gore - kazao je tada Bandić za Hrvatski glasnik.

KAD DOĐETE U KOTOR, OBAVEZNO POSJETITE
RESTORAN ELLAS U DOBROTI

Usluga za odličje

Restoran Ellas se nalazi u Dobroti, na obali, kilometar udaljenosti od Starog grada.

Osim što će te uživati u dobroj hrani (kuhar je odličan, jelovnik raznovrstan, pa uz svježu ribu koju toplo preporučujemo nećete pogriješiti ni ako naručite nešto «jače»), sasvim sigurno će vas opustiti pogled na more, ali i ljubazno osoblje koje daje posebnu notu ovom restoranu. Svi zaposleni su tu od otvaranja.

- Usluga je za odličje, piše u knjizi utisaka, a mnoge dame su primijetile kako je posebno šarmantan konobar Ratko.

«Veoma romantično. Lijep ambijent, dobra kuhinja. Dobri krompirići», čitamo utiske gostiju, domaćih i stranih: Italijana, Francuza, Kineza...

Na raspolaganju vam je aperitiv bar, restoran, donja terasa, gornja terasa sa pogledom na more.

Ellas radi od 7.30 do ponoći, ali se svečanosti, svadbe i proslave, uz odličan izbor glazbe, ponekad i oduže.

Ne propustite posjetiti ovaj restoran kad dođete u Kotor. Uvijek će te mu se vraćati.

informacije
082 335 115
elas@cg.yu

**PREDSJEDNIK HRVATSKOG GRAĐANSKOG DRUŠTVA
DR. IVAN ILIĆ O PERSPEKTIVI DRUŠTVA, PLANOVIMA...**

Nastavit ćemo rad na afirmaciji

Crna Gora je nezavisna država, Hrvati Crne Gore imaju jednog poslanika u parlamentu, razvoj odnosa Crne Gore i Hrvatske ubrzano ide uzlaznom putanjom... Podsjećanje na događaje proteklih godina i spomenute činjenice bile su povod za razgovor sa predsjednikom Hrvatskog građanskog društva Crne Gore **dr. Ivanom Ilić em.**

Koliki je doprinos HGDCG dobrim i sve boljim odnosima Crne Gore i Hrvatske?

- Uloga Hrvatskog građanskog društva Crne Gore u razvoju dobrih odnosa između Crne Gore i Hrvatske je vrlo značajna, jer je upravo naše Društvo prije nekoliko godina bilo inicijator i jedan od važnih organizatora brojnih susreta s ciljem što boljih veza i kontakata između naših država. Spomenuć u samo „Tjedan Hrvata u Zagrebu“, „Hrvatske dane u Boki“... Danas je svakim danom ta suradnja sve brojnija i, naravno, Društvo želi biti u tome aktivan sudionik. Jedan od najvažnijih dugoročnih ciljeva Društva je, sem afirmacije naše nacionalne manjine u Republici Crnoj Gori, rad na uspostavi što boljih veza između institucija, pojedinaca, gradova, regija i samih država.

Kakav je danas položaj Hrvata u Crnoj Gori? Da li su ispunjena vaša očekivanja?

- Od novih Zakona koji tretiraju nacionalne manjine, od budućeg novog ustava Republike Crne Gore, te realizacijom istih, očekujemo da će

dr Ilić na Skupštini HGDCG

se status nacionalnih manjina vrednovati prema pozitivnim iskustvima EU gde će i naša manjina naći svoju afirmaciju proporcionalnim učešćem u parlamentu, nekim ministarstvima u Vladi te u lokalnoj samoupravi, školstvu, medijima. Za sada očekivanja nisu u potpunosti ispunjena, posebno se to odnosi na neadekvatnu zastupljenost Hrvata na funkcijama u lokalnoj samoupravi, osobito u Tivtu gdje živi gro hrvatske populacije u Crnoj Gori, zatim potpunu izostavljenost naših kadrova posebno u Ministarstvu za nacionalne manjine i Ministarstvu kulture.

Koje će konkretne korake dalje poduzimati?

- Pitanje je kolika je moć i kapacitet jedne NVO, pa i naše uveliko afirmirane, da direktno utiče na realizaciju navedenog. Mi ćemo u Društvu, sigurno stalno ukazivati na probleme i neostvarena obećanja i tamo gdje

možemo upućivati prijedloge. Sigurno će buduća zajednica NVO s hrvatskim nacionalnim ili zavičajnim predznakom imati veći uticaj na rješavanje pojedinih problema. Isto je tako važno u vitalnim pitanjima za nas koordinirati aktivnosti s nacionalnom strankom, Hrvatskom građanskom inicijativom.

Kako će, u kom smjeru, djelovati HGDCG u ovim okolnostima?

U Društvu je do sada pokrenuto toliko afirmativnih projekata da bi bilo dobro sve i dalje održati, na čemu ćemo nastojati. Cilj nam je privući još dosta kreativnih pojedinaca koji su spremni volonterski raditi u ovakvoj NVO. Želimo da nastavimo rad na punoj afirmaciji pripadnika hrvatskog naroda u Crnoj Gori koji je autohton, izbjegavati njegovu getoizaciju i nastojati što više se uključiti u suvremene životne tokove nezavisne Crne Gore.

T.P.

DANI ZAGREBA

Ponedjeljak 2. 10. 2006.

10.00 – 11.00

Prezentacija ustrojstva trgovačkih društava u vlasništvu grada Zagreba

Učesnici:

Predsjednik Uprave HOLDING-a Slobodan Ljubičić

Zamjenik gradonačelnika Zagreba Ivo Jelušić

Član Gradskog poglavarstva za područje gospodarstva Ivo Čović

Pročelnik GU za gospodarstvo Ladislav Prežigalo

Član Uprave HOLDING-a Dragan Kovačević

Savjetnik predsjednika Uprave HOLDING-a Žarko Maričić

Zamjenik gradonačelnika Podgorice za komunalnu oblast

Šef administracije, direktori JP-a

Mjesto održavanja: Hotel Podgorica

10.00 – 12.00

Prezentacija organizacije zaštite i spašavanja i zaštite od požara grada Zagreba

Pročelnik ureda gradonačelnika Zagreba Marijan Maras

Šef službe za poslove obrane, zaštite i spašavanja i zaštite od požara Željko Basta

Pomoćnik pročelnika GU za zdravstvo, rad, socijalnu zaštitu i branitelje dr. Tihomir Majić

Zapovjednik JVP Zagreb Mladen Malčić

Predsjednik Vatrogasne zajednice Grada Zagreba

Zlatko Križanić

Posebni savjetnik gradonačelnika Mladen Pezer

Savjetnik pročelnika Ureda gradonačelnika Melita Borić

Komandir Vatrogasne jedinice Podgorica Filip Moštrokol

Mjesto održavanja: Vatrogasni dom Podgorica

12.00 – 13.00

Obilazak objekata Vatrogasne jedinice

Sudionici prezentacije organizacije zaštite i spašavanja i zaštite od požara grada Zagreba

12.15

Press konferencija u Hotelu Podgorica

Zamjenik gradonačelnika Zagreba Ivo Jelušić

Predsjednik Uprave HOLDING-a Slobodan Ljubičić

Član Gradskog poglavarstva za područje gospodarstva Ivo Čović

Pročelnik GU za gospodarstvo Ladislav Prežigalo

Član Uprave HOLDING-a Dragan Kovačević

18.00

Otvaranje izložbe – Postav Grada Zagreba

Mjesto održavanja:

Muzeji i galerije Podgorice

19.30

Kazališna predstava

U PODGORICI

Kazališna grupa Pere Kvrđić a

Mjesto održavanja:
KIC "Budo Tomović"

Utorak, 3. 10. 2006.

10.00 – 10.30

Prezentacija ustrojstva Uprave Grada Zagreba
Zamjenik gradonačelnika Grada Zagreba Ivo Jelušić
Tajnik Stručne službe Poglavarstva Vidoje Bulum
Sudionici radionica

Mjesto održavanja:
Hotel Podgorica

11.00 – 13.00

Radionica I – Rad Ureda gradonačelnika
Radionica II – Rad Kontrolnog ureda
Radionica III – Rad Ureda za strategijsko planiranje i razvoj grada
Mjesto održavanja: Hotel Podgorica

Radionica IV – Rad Ureda za zdravstvo, rad i socijalnu zaštitu i branitelje

Radionica V – Rad Ureda za obrazovanje, kulturu i sport

Mjesto održavanja: KIC "Budo Tomović"

14.00 – 17.00

Radionica VI – Rad Ureda za gospodarstvo
Mjesto održavanja: Hotel Podgorica

19.30

Kazališna predstava
Mjesto održavanja: KIC "Budo Tomović"

21.00

Večer poezije
Mjesto održavanja: Knjižara Karver

Srijeda, 4.10. 2006.

10.00

Obilazak znamenitosti Podgorice

19.30

Koncert Zagrebačke filharmonije
Mjesto održavanja: Crnogorsko narodno pozorište

22.00

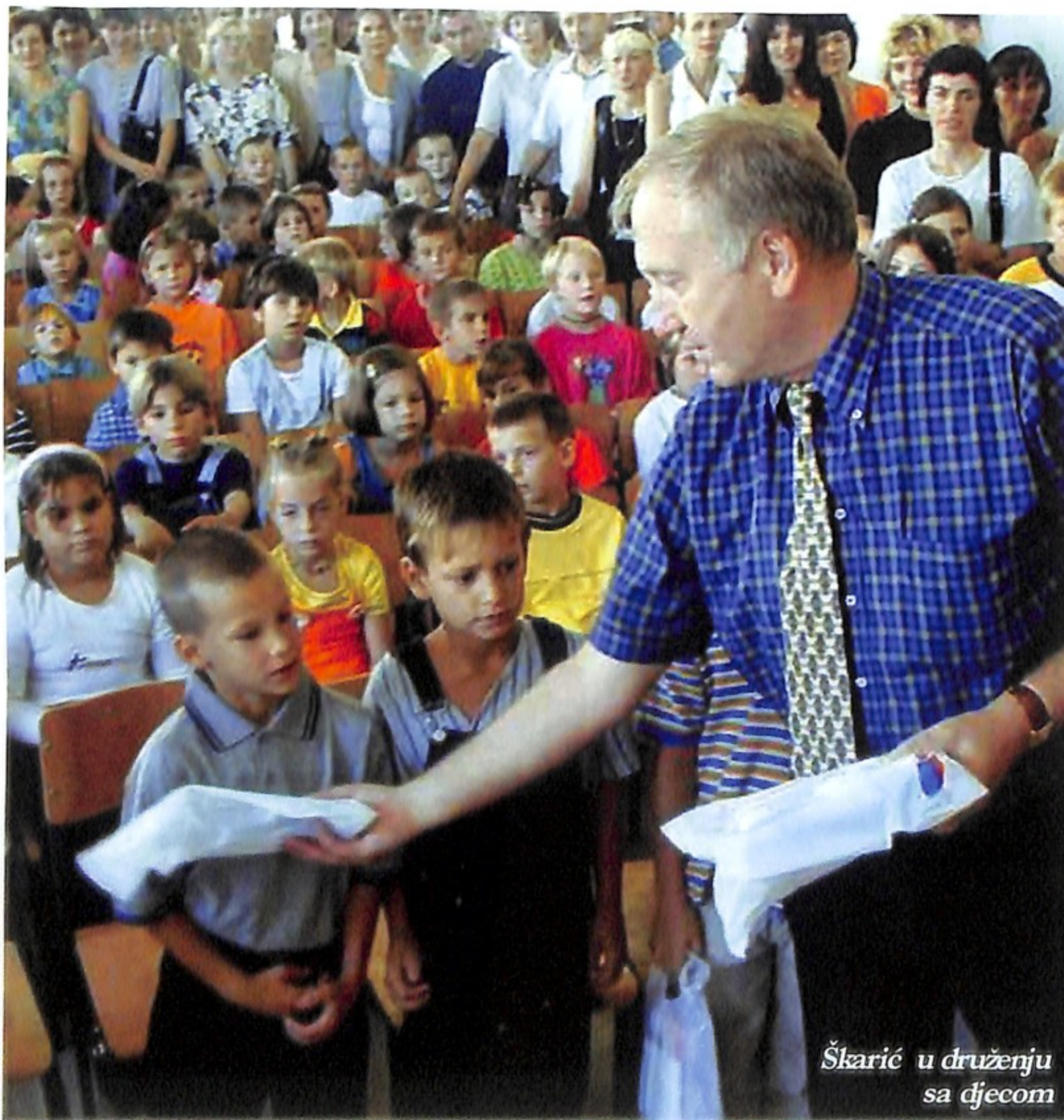
Prijem gradonačelnika Zagreba Milana Bandić a i gradonačelnika Podgorice Miomira Mugoše

Intervju:

*Generalni konzul Republike
Hrvatske u Crnoj Gori Ivan Škarić*

Nismo tu da presuđujemo

U Podgorici će biti Veleposlanstvo, a Konzulat će ostati u Kotoru. Dakle, svi poslovi vezani uz rad Konzulata ostat će u Kotoru, a šta će sve biti u Podgorici i kako će se organizirati Veleposlanstvo, odlučit će Vlada i Ministarstvo vanjskih poslova Hrvatske

*Škarić u druženju
sa djecom*

Generalni konzul Republike Hrvatske u Crnoj Gori **Ivan Škarić** za Hrvatski glasnik prisjeća se puta koji je prešao od Doboja, preko Osijeka, Zagreba, Splita, do Kotora... Iako je ovih dana, uz uobičajene aktivnosti, zaokupljen i pitanjem smještaja Veleposlanstva u Podgorici, odmah je pristao na razgovor, odgovarajući bez zadržke na ugodna i manje ugodna pitanja.

Ko je Ivan Škarić? Gdje i kada ste rođeni, čime ste se bavili? Otkud Vi u Crnoj Gori?

Možda bi bilo uputnije da na to pitanje umjesto mene odgovori netko drugi, a da se ovdje predstavi Konzulat.

No, evo osnovnih podataka o meni. Rođen sam 1944. godine u Doboju, u Bosni i Hercegovini. Otuda možda i pitanje otkud ja u Crnoj Gori.

Već 1953. preselili smo u Osijek, gdje zapravo započinje moje djetinjstvo, iako se i sada sjećam najranijih dana provedenih u Doboju.

Osnovnu školu i gimnaziju završio sam u Osijeku, tada vrlo lijepom i u najširim okvirima cijenoj gradu. Poslije gimnazije, kao i mnogi drugi, otišao sam u Zagreb i završio Filozofski fakultet, sociologiju i filozofiju. U Crnu Goru sam došao nakon što sam proveo tri mandata u Saboru Republike Hrvatske i nakon što sam pet godina bio gradonačelnik Splita.

Stupili ste na dužnost u prosincu 2004. Šta ste prvo uradili?

Nastojao sam, a i danas je tako, da što više građana dođe u Generalni konzulat i da zajedno pokušamo riješiti i njihove individualne, a i opće probleme. Osim standardnih pitanja oko viza, domovnica, putovnica, najčešća su pitanja vezana uz reguliranje

Generalni konzul RH Ivan Škarić

mirovine, socijalna prava, stambena prava, radna prava... Na širem planu nastojao sam da se ukupni hrvatsko - crnogorski odnosi podignu na višu razinu. Mislim da sam uspješno predstavio Hrvatsku u Crnoj Gori, ali i Crnu Goru u Hrvatskoj. Vodio sam nekoliko udruga i sportskih društava iz Crne Gore u Hrvatsku. Bili su to prvi odlasci iz Crne Gore u Hrvatsku nakon šesnaest, i više godina.

Uspjeli smo realizirati raniju ideju i zahtjev da se u Boki gleda Hrvatska televizija, istina za sada samo prvi program. Nadamo se da će u HTV shvatiti kolika je potreba i želja da se, barem na ovim prostorima, gledaju programi iz Hrvatske. Prošle je godine krenuo prvi autobus, u oba pravca, između Crne Gore i Hrvatske.

Naravno, bilo je još mnogo akcija, i to vrlo uspješnih, na uspostavljanju boljih odnosa.

Izjavili ste svojevremeno da "naše ljude muče mnogi problemi, ali da na određene probleme gledaju sasvim različito". Kako se nosite sa time, presudite, ili...

Različiti su pogledi na ukupne probleme. Prije svega, različito se

gleda na način organiziranja Hrvata u Boki, što se manifestovalo i u vrijeme prethodnih izbora. Različiti su pogledi i na ukupni status Hrvata u cijeloj Crnoj Gori. Smatraju da su marginalizirani pri zapošljavanju, rješavanju kredita, stambenih problema...

Uloga Generalnog konzulata nije da presuđuje. Mi smo tu da razgovaramo i rješavamo samo ona pitanja koja su u našoj nadležnosti.

Kako reagirate na kritike da niste dovoljno napravili za vrijeme svoga mandata? Možda da nam kažete šta ste sve uradili od tog Badnjeg dana 2004. do danas?

Pravo da vam kažem, ne znam za te kritike. Neke sam poslove spomenuo, a nema dana da nešto korisno nisam napravio. Rješavanje stipendija, smještaj u studentske domove u Zadru, Splitu, Zagrebu, upis na fakultete... Sudjelovao sam u nizu rješavanja sudskih i drugih problema kad su hrvatski državljani u pitanju. Bili smo sponzori različitim manifestacijama i knjigama.

Šta ste uradili po pitanju povrata oduzete imovine?

U nekoliko navrata pokušao sam riješiti obostrani povrat imovine. Činjenica je da još nisu regulirani međudržavni odnosi, što otežava i nama na terenu da neke stvari brže završavamo. Ali, svejedno, na sasvim smu dobrom putu. Nekoliko uspješno riješenih situacija daju nam za pravo nadati se da će i na tom planu odnosi dviju zemalja biti sve bolji i bolji.

Koliko je blizu realiziranje ideje o krovnoj udruzi, i šta će ona donijeti Hrvatima u Crnoj Gori?

Ideja o Krovnoj udruzi Hrvata izvorno je naša ideja u Generalnom konzulatu, ali oslonjena na slična organiziranja drugih nacionalnih manjina u Hrvatskoj, ali i drugim državama. Svi su "papi" sređeni – nema više nikakvih formalnih zapreka da Krovna udruga Hrvata u Crnoj Gori zaživi i da bude na dobrobit svima. Smisao djelovanja Krovne udruge je da olakša kontakte unutar pojedinih udruga sa lokalnom upravom, Generalnim konzulatom, državnim organima u Podgorici.

Mislim da će i sam život donijeti nova rješenja i da će ta krovna organizacija dobro doći svima nama.

Nezavisnost Crne Gore sasvim sigurno je promijenila kako odnose Hrvatske i Crne Gore, tako i pravce Vašeg djelovanja. Čime se konzul bavi ovih dana, šta su prioriteti, planovi za blisku budućnost?

Osamostaljenje Crne Gore svakako će olakšati odnose između naših država. I raniji stav Hrvatske, dok je još bila zajednička država Srbija i Crna Gora, bio je da Hrvatska mora graditi dobrosusjedske odnose, a posebno sa južnim susjedom, Crnom Gorom.

Moj je posao sada nešto više političke naravi, jer Konzulat sada u političkom smislu mijenja naše Veleposlanstvo u Beogradu. Tre-

nutno sam zaokupljen pitanjem smještaja Veleposlanstva u Podgorici i smještaja njegovih djelatnika.

Naravno, svi raniji poslovi u okviru Generalnog konzulata i dalje se normalno odvijaju.

Kad Konzulat seli u Podgoricu, i koje će službe ostati u Kotoru?

Prema ranijoj odluci, u Podgorici će biti Veleposlanstvo, a Konzulat će ostati u Kotoru. Dakle, svi poslovi vezani uz rad Konzulata ostat će u Kotoru, a šta će sve biti u Podgorici i kako će se organizirati Veleposlanstvo, odlučit će Vlada i Ministarstvo vanjskih poslova Hrvatske.

Koliko su se zahtjevi građana u novim okolnostima promijenili,

zbog kojih se problema najčešće obraćaju?

Građani su uvjereni da će sada mnogo brže rješavati sve svoje probleme. Prije svega se to odnosi na povrat imovine, uknjižbe u registar, okončanje davno započetih sudskih procesa... Građani su uvjereni da im Konzulat u tom smislu može mnogo pomoći.

Slobodno vrijeme provodite kao Crnogorci (odmarajući i) ili...

Najmanje se odmaram. Naprosto, tako sam organizirao život da nemam vremena za odmor. Vrlo često putujem po Crnoj Gori, upoznajem ljude, gradove i život u njima. Sudjelujem aktivno u nizu rasprava u različitim gradovima, na društveno-političkim skupovima, izložbama... Naravno da još

Konzul prvog razreda Anto Franjić sa zvaničnicima Vlade Crne Gore prilikom otvaranja mosta u Bijelom Polju

Konzul savjetnik Igor Čupić na Skupštini HGDCG u Tivtu

nisam "savladao" Crnu Goru, još nisam video mnogo toga, ali ono što sam video je zaista prekrasno.

Gdje vodite Vaše goste, šta im preporučujete da vide, pojedju ili popiju?

Gosti u Crnoj Gori imaju šta vidjeti. Osim prekrasne Boke, svoje prijatelje svakako odvedem u Budvu, Sveti Stefan, pa sve do Ulcinja i Bojane. Cetinje nikako ne smijem zaboraviti.

Prehrana se ne razlikuje od one na koju sam navikao u Splitu, tako da sam i tu na domaćem terenu.

Tamara POPOVIĆ

Ručak za suradnike

Konzulat Republike Hrvatske u Kotoru je, kako nam je kazao Škarić, relativno mali, sa malim brojem zaposlenih...

Da ipak dobro funkcioniraju, pokazuje to što sve što ne stiže ovih dana pre zaposleni generalni konzul, obavljaju njegovi suradnici: konzul prvog razreda Anto Franjić, konzul savjetnik Igor Čupić ...

Prema njihovim riječima, sa generalnim konzulom je lako surađivati. Osim da u radnom dijelu dana prate Škarić ev često predinamičan radni tempo, nerijetko su u prilici i da se odmore u njegovoj obiteljskoj kući, u kojoj uživaju u konzulovim kulinarским specijalitetima.

Osim što izvrsno kuha, Škarić lijepo i pjeva, pa nam je u novinarskom istraživanju u ruke došao i CD sa Splitskog festivala, u kome će oni koji ga bolje poznaju prepoznati konzulov glas u pjesmi "Dalmacija, moj živote".

DIREKTOR INA CRNA GORA OGNJEN DRAGOVIĆ SMATRA
KAKO JE PREDUVJET RAZVOJA PRILAGOĐAVANJE PROPISA

Da nas život ne pregazi

Budućnost je u
upotrebi malih
rezervoara mobilnog
karaktera, koji pre-
stavljaju osnovicu
razvoja za sve vidove
potrošnje- za kuć u,
centralna grijanja i
hlađenja,
proizvodnju struje,
u kuhinjama,
kotlovima,
bojlerima

T kuć i naftni gas, iliti ukapljeni
naftni plin je ekološki i
ekonomski prihvatljiv. Ukoliko
je oprema kvalitetna, plin je sig-
uran, kažu u INA Crna Gora.

Da pojasnimo: u Crnoj Gori je sve
izraženija pojava ilegalne ugradnje s
niskim cijenama opreme i uređaja za
autoplin. Počeo je uvoz neatestirane i
opasne opreme i uređaja iz Turske,
Kine, Rusije... Potrošači do sada nije-
su imali nikakva jamstva na
ugradenu opremu za
propan-butan u stam-
benim objektima, kao ni
u vozilima. Plovila na
plin su nepoznat po-
jam, baš kao i klimati-
zacija objekata.

I N A
p l a n i r a
p o v e ć a n -
j e p r o d a -
j e

ukapljenog naftnog plina (UNP),
poznatijeg kao propan-butan, koji je
danas hit u Crnoj Gori. Zato su već
napravili studije plinifikacije crno-
gorskih gradova miješanim plinom
(smjesa UNP-a i zraka). INA sada u
Crnoj Gori godišnje, uglavnom u
veleprodaji, proda oko 15.000 tona
goriva, oko 5000 tona UNP-a, 2000
tona bitumena i 400 tona maziva što
im donosi prihod od oko 20 milijuna
eura.

Nekada su te brojke bile puno već e
jer je preko INE išla polovica
veleprodaje naftnih derivata i plina na
crnogorskom tržištu - godišnje 150
do 200 tisuć a tona. Međutim, već inu
su prodavali preko Jugopetrola. Ali
nakon što je 2003. već inski vlasnik te
crnogorske naftne tvrtke postao grčki
Helenic Petroleum ubrzo su raskinuti
svi ugovori o kupovini Ininih
proizvoda jer su oni počeli tankerima
dovoziti svoje, a od INE kupuju jedi-
no UNP.

Predsjednik nadzornog odbora
crnogorskog Udruženja za tečni i
naftni gas **Ognjen Dragović**, čelni
čovjek INA Crna Gora, sa suradnici-

ma nedavno je boravio u Zagrebu u posjetu hrvatskoj Udrugi za UNP.

- U svijetu je poznata stvar, a evo sada to dolazi i kod nas, da su nevladine udruge, specijalizovane za određenu oblast, u ovom slučaju to je propan-butan plin, čine sve da Vlada i njena tijela uredi propise, da ne bi njihovo pomanjkanje stvaralo loše odnose između partnera u ovom biznisu ili pak da se ne bi dogodilo da sami propisi nedovoljno omogućuju širenje biznisa, da koče proces

Struja će biti sve skuplja

Ukoliko se provede plinifikacija Podgorice, npr, za deset godina slika bi bila potpuno drugačija. Potrošnja električne energije ostala bi na istom nivou.

- Električna energija bi se koristila samo za kvalitetnu upotrebu: za elektromotore, frižidere, rasvjetu... Plin nije apsolutni supstitut, ali može zamijeniti približno sedam odsto električne energije, što nije mala količina. Da ne govorimo o tome da će cijena struje rasti, jer je ona danas u Crnoj Gori socijalna kategorija a propan-butan plin slobodno tržište, kaže Dragović.

ekspanzije plina, kazao je Dragović za Hrvatski glasnik.

Prema njegovim riječima, ekspanzija plina u Crnoj Gori je izuzetno visoka, posebno kad se govori o auto-plinu. Trenutno postoji 15-16 instalacija, a potrošnja je narasla od 3500 tona na 12000 tona godišnje prodaje.

- Nije samo auto-plin atraktivna disciplina. Iako nije uznapredovalo koliko ima prostora, budućnost je u upotrebi malih rezervoara. Mali rezervoari mobilnog karaktera, sadržaja dva i pol kubika, od jedan i pol do pet kubika, predstavljaju osnovicu razvoja za sve vidove potrošnje- za kućnu,

centralna grijanja i hlađenja, proizvodnju struje, u kuhinjama, kotlovima, bojlerima, ističe Dragović.

Plin je jedini energent, osim električne energije, koji se vuče vodovima. Nijedan drugi nema tu mogućnost.

- To vam je skoro duplo jeftinija priča u eksploataciji nego lož ulje. Da li će se ta proporcija zadržati, zavisi od cijene sirove nafte, ali mislim da nikad više neće doći vremena da lož ulje može parirati plinu po bilo kom osnovu. Ono što može plin, ne može ulje, pouzdaniji je, duže traje postrojenja i oprema. Već sada je to očigledno.

Treba pojednostaviti propise, proceduru izdavanja potrebnih saglasnosti i dozvola. Pojednostavljivanje navedenog bi omogućilo širu ekspanziju plina. Mi govorimo o potencijalu od nekoliko stotina malih rezervoara godišnje, a ne o nekakvim pojedinačnim slučajevima. Mora se čitava tehnička ili sigurnosna procedura približiti potrebama tržišta. Bojimo se da će život proći i mimo propisa. Vasko neće spriječiti da uzmete plin u upotrebu ako vidite da je on korisniji, jeftiniji, kvalitetniji, pouzdaniji. Država se mora prilagoditi suvremenim propisima, objašnjava Dragović i dodaje da je plin dobar za geografsku poziciju Crne Gore, koja je brdovita.

- Plin možete dovesti u svako selo bez obzira na njegovu geografsku poziciju.

Ako se propisi ne prilagode, onda se mogu praviti greške.

Zato ćemo mi kao Udruženje najprije pomoći, koristeći iskustva drugih, a onda prozivati ako propisi ne budu brzo i kvalitetno rješavani. Optimista sam, jer smatram da Crna Gora ima prednost što joj fali stručna administracija, mada zvuči apsurdno. To je šansa da mladi ljudi uz mentore dobiju stručnu naobrazbu. I da rade kvalitetno i da se ne birokratiziraju, smatra direktor INA Crna Gora. T. POPOVIĆ

Glavni regionalni igrač

INA u posljednje vrijeme jača svoje pozicije na tržištima susjednih zemalja s ciljem da bude glavni regionalni igrač među naftnim tvrtkama. Nakon povratka na Kosovo i preuzimanja velikog skladišta naftnih derivata Bardoš i kupovine udijela Krajina Petrola, najveće naftne tvrtke u Republici Srpskoj, sada je s Molom postao većinski vlasnik Energopetrola, najveće naftne tvrtke u BiH, a počeli su i provedbu planova za širenje u sada samostalnoj Crnoj Gori.

INA Crna Gora, sa sjedištem u Kotoru, najavila je kako će uskoro početi gradnju prve benzinske crpke s plinskim centrom u Tivtu. U sklopu planirane razvojne strategije slijedit će izgradnja niza objekata s brandom INE kroz gradnju vlastitih crpki samostalno ili s partnerima, kupovinu postojećih te franšizno poslovanje.

Morski putevi

U INI planiraju da do 2011. imaju desetak benzinskih crpki širom Crne Gore, a jedan od prvih preduvjeta koji će im to omogućiti bit će pitanje rješenja skladišta goriva na obali kako bi mogli robu dovoziti brodovima. O tome razgovaraju s više tvrtki i očekuju rješenje do kraja prvog kvartala 2007. Ostvare li te planove, očekuju da bi do 2011. mogli držati oko 40 posto crnogorskog tržišta.

*Most u Bijelom Polju povezoao obale:
U toku finalni radovi*

**KONSTRUKTOR INŽENJERING IZ SPLITA
USPJEŠNO POSLUJE I U CRNOJ GORI**

Trag u vremenu i prostoru

Most u Bijelom Polju
povezao obale. Konstruktor
poklonio građanima koncert
Gorana Karana.
Srdačan prijem kod
gradonačelnika
Tarzana Milošević a, u
prisustvu predstavnika
Vlade Crne Gore, Konzulata
Republike Hrvatske u Crnoj
Gori i brojnih
gospodarstvenika

U Bijelom Polju je osmog rujna vladala svečana atmosfera: most koji je vrijedno gradilo poduzeće Konstruktor inženjering iz Splita sastavio je obale. Iste noć i, na glavnom gradskom tugu, desetak tisuća ljudi uživalo je u koncertu **Gorana Karana**, poklon ovog poduzeća gradu u kojem su toplo primljeni tijekom izvođenja radova. Posebnu dobrodošlicu i prijem za graditelje iz Splita, u prisustvu potpredsjednika Vlade Crne Gore **Miroslava Ivaniševića**, ministara i brojnih gospodarstvenika, te večeri priredio je gradonačelnik Bijelog Polja **Tarzan Milošević**.

- Nadamo se kako ćemo i dalje raditi na sjeveru Crne Gore. U tjevu je tenderska procedura za poluautoput Veruša – Mateševo, na koji smo se prijavili, kazao nam je direktor podružnice Konstruktor inženjeringa za Crnu Goru **Milorad Pustahija**, i dodao da će, ovisno o tome kako prođu na tenderima, graditi ne samo mostove i puteve, već se oprobati i u stanogradnji.

KONSTRUKTOR-SPLIT utemeljen je odmah po završetku Drugog svjetskog rata 1945. godine kao prva građevinska tvrtka u dalmatinskoj regiji Republike Hrvatske. Profiliranje tvrtke s naglaskom na specijalnost hidrogradnje i niskogradnje vezuje se za početke 50-ih godina, kad se ugovara izgradnja hidroelektrane Peruća na gornjem toku rijeke Cetine. Od tada do danas KONSTRUKTOR je, kao glavni izvođač građevinskih radova, u cjelini ili već im dijelom, izgradio 18 hidroelektrana u Hrvatskoj, drugim republikama bivše Jugoslavije i svijetu.

Uz ime KONSTRUKTORA vezuje se izgradnja velikog broja hidrotehničkih i cestovnih tunela različitih profila, cesta i autocesta te niza drugih objekata niskogradnje i komunalnih radova.

Iz područja visokogradnje građene su praktički sve vrste objekata: stambeni, cjelokupna stambena naselja s pripadajućom infrastrukturom, poslovni i industrijski objekti, objekti kulture, zdravstva i socijalne skrbi, turizma, športski objekti...

Na inozemno tržište KONSTRUKTOR-SPLIT prvi put izlazi 1965. godine ugovaranjem hidroelektrane MASKELIYA OYA u Šri Lanki.

Od tada je, osim u Šri Lanki, u kontinuitetu prisutan u inozemstvu na gradnjama investicijskih objekata u Zambiji, Kolumbiji, Njemačkoj, Rusiji, Iraku, Luksemburgu, Češkoj, Tanzaniji, Bosni i Hercegovini, Makedoniji, Srbiji i Crnoj Gori. Velike investicijske radove KONSTRUKTOR je u inozemstvu izvršio kao glavni izvođač. Promjene na političkom i gospodarskom planu nastale početkom 90-ih godina prošlog stoljeća motivirale su restrukturiranje nekadašnjeg KONSTRUKTORA, koji 1992. godine postaje Dioničko

građenja. Radi operativnog praćenja osnovne građevinske djelatnosti, KONSTRUKTOR ima organizirane vlastite pogone za proizvodnju tehničkog kamena i asfaltne mase, za izradu prefabrikata od betona i održavanje vlastite mehanizacije i vozila, kao i laboratorije za ispitivanje kvalitete materijala i druge neophodne pogone. U realizaciji ugovorenih radova, a radi sigurnosti ljudi i objekata, organizira i provodi sve potrebne mjere tehničke zaštite na radu, kao i zaštitu okoliša.

U poslovanju teže racionalizaciji u korištenju sredstava rada, među ostalim, i formiranjem poslovnih udruga s domaćom i stranom operativom, čime se postiže sinergija u zajed-

Sa prijema u kabinetu gradonačelnika Bijelog Polja

Ceste u Kataru

S Agencijom za javne radove države Katar Konstruktor je potpisao ugovor vrijedan 170 milijuna dolara za izgradnju cestovne infrastrukture u glavnom gradu Dohi na obali Perzijskog zaljeva. O veličini samog projekta najbolje govori činjenica da je njegova vrijednost već a od Konstruktorovih ukupnih godišnjih ugovorenih radova. Projekt se odnosi na izgradnju velikog gradskog raskrižja na sjecištu glavnih gradskih prometnica s glavnom cestom prema Saudijskoj Arabiji.

društvo za graditeljstvo i na tržištu posluje pod nazivom KONSTRUKTOR-INŽENJERING d.d Split.

Karakteristično je kako realizaciji ugovorenih projekata pristupaju uz prethodno dobro razrađenu tehničku pripremu i organizaciju svih faza rada i izbor najoptimalnije tehnologije

ničkom djelovanju. Takva se politika pokazala djelotvornom, jer izgrađene autoceste, tuneli, mostovi... odgovaraju svjetskim kriterijima kada su u pitanju sigurnost prometa, kakvoća izvedbe, rokovi gradnje i postignute cijene.

T.P.

Prepustite nama Vaše kormilo

Head Office - SSM House
Boktulin put, 21000 Split
Tel + 385 21 558 558
Fax + 385 21 558 555
e-mail ssm@ssm.htnet.hr
websites www.ssm.hr
www.ssmtravel.com

Full/Part Shipmanagement for Ships & MegaYachts
Full/Part Crew Management and Crew Supply
Technical Supervision – Newbuild & Drydock Supervision
Pre-purchase & Condition Surveys – Vessel/Yacht Valuations
Ships Agency - Stores & Spare Parts Provision to Ships/Yachts
Commercial Management - Vessel/Cargo Brokerage
Professional Training for Seafarers & Yachting
IATA Travel Agency for Flights & Tourism

SPLIT ROTTERDAM WASHINGTON MONTREAL SINGAPORE AUCKLAND PUSAN

PREDSTAVLJAMO:
SPLIT SHIP MANAGEMENT,
PODUZEĆE OBITELJI BOŽIĆ

Za mirno more

Split Ship Management, tri rijeci koje mnogo znače za obitelj Božić te hrvatsko brodarstvo uopće.

Prije dvanaest godina, tvrtka je porinuta u svijet broskog menadžmenta kojeg ne prati uvijek mirno more. Bilo je tu i valova i oluja no kad je za kormilom **Ratko Božić** sa šesnaest godina pomorskog iskustva, a uz njega cijela njegova obitelj kao vjerna posada, svijetla budućnost SSM-a je zajamčena.

Godine 1994. tvrtka je osnovana pod vodstvom gospodina Božića zajedno sa skupinom odanih menadžera, iskusnih kako na kopnu tako i na moru.

Probijanje u svijet velikih brodarskih kompanija nije bio lak zadatak.

Počelo se s manjim poslovnim zahvatima, no ubrzo nakon prvih zaveslaja svijet je prepoznao kvalitetu potvrđenu ISO standardima samo nekoliko mjeseci nakon početka poslovanja. To je bio dovoljan poticaj Ratku Božiću da slijedi svoj san ostvarenja male obiteljske brodarske tvrtke sa velikim svjetskim ugledom.

Danas, više od deset godina kasnije, pod vodstvom SSM-a plovilo je pedesetak američkih, bri-

tanskih, njemačkih i drugih brodova, no Ratko Božić još nije ni blizu prepuštanja kormila tvrtke i uživanja u postignutim uspjesima. No kad bi htio, itekako bi se imao na koga potpuno osloniti.

Kć i, **Žana Božić-Brkić**, zamjenica je direktora te se brine o operativnom budžetu u menadžmentu brodova. Savjesna menadžerica s uglednim brodovlasnicima dogovara određeni troškovnik te se brine za njegovu realizaciju tijekom godine. Upravo zahvaljujući i strogom kontroliranju troškova i održavanju kvalitete, SSM se dostojno izborio za svoje mjesto u svijetu brodarstva.

Ime Split Ship Management veže se također i za sofisticiranu i modernu obuku pomoraca na ovom području, koji potom kao dio velike porodice nerijetko postaju posada na nekom od brodova pod vodstvom SSM-a. Taj dio "obitelji" vodi **Hrvoje Brkić**, zet gospodina Božića i Žanin suprug, pridonoseći obiteljskom poslu te osiguravajući najbolju posadu po zahtjevima klijenata.

Još jedan član obitelji Božić ima svoje zasluge u održavanju kvalitetnog poslovanja. Iako najmlađi član, sin **Sandro** možda ima jednu od ključnih odgovornosti za buduć i uspjeh obiteljske tvrtke. Naime, Sandro je zadužen za komercijalni dio posla, pronalazak tereta za brodove te njegov siguran prenos na odredište. Naizgled jednostavan posao, otvara vrata SSM-u za daljnji razvoj te pozicioniranje na tržištu kao centar za chartering i brokering za Jadran i šire.

Dok se spomenuti članovi obitelji Božić svakodnevno bore da što bolje zadovolje postojeće klijente i ostvare kontakte s novima, opis posla gospođe **Marije Božić** je puno mirniji, no svakako ne manje važan. Gospođa

Božić se brine za javni image tvrtke organizirajući i razna humanitarna događanja, sponzorirajući i različita udruženja kao i plemenite akcije za djecu pomoraca. Kao prava mama, brine se za cijeli duh SSM-a koji odiše poslovnim zanosom te jakim obiteljskim zajedništvom.

ADRIA MARE OTVARA
REGIONALNI CENTAR U
CRNOJ GORI

Obuka za pomorce u Kotoru

Osnovni zadatak ovog trening centra, osim stjecanja znanja i vještina za rad na specijaliziranim brodovima, biti će i posredovanje prilikom ukrcaja na brodove

Tvrтка «Adria Mare» iz Šibenika, uz posredstvo Hrvatskog građanskog društva Crne Gore, otvara Regionalni trening centar za obuku pomoraca i edukaciju odraslih u Kotoru.

Iz kompanije nam je objašnjeno da će osnovni zadatak ovog trening centra, osim stjecanja znanja i vještina za rad na specijaliziranim brodovima, biti će i posredovanje prilikom ukrcaja na brodove.

- Crna Gora treba da ima razvijeno pomorsko gospodarstvo i suvremeno obučene pomorce, a dobar početak je otvaranje Fakulteta za pomorstvo u Kotoru. Zadatak naše organizacije je to znanje, stečeno na Univerzitetu, upotrijebiti praktičnim savjetima - kažu u tvrtki «Adria Mare».

Osnovana 1989. godine, osim uobičajenih treninga pomoraca, nudi specijalističke treninge na suvremenim radarima i navigacijskim sustavima.

Inače, iako zvanično ne postoji, crnogorsko pomorsko gospodarstvo donosi velike benefite Crnoj Gori. Naime, oko 60 milijuna dolara godišnje domaći i pomorci, koji plove pod zastavama različitih država, donesu ili pošalju u Crnu Goru, što stvara takav novčani agregat koji utječe na smanjenje spoljnotrgovinskog deficita, kažu u Udruženju kapetana trgovačke mornarice.

Prema procjenama iz ovog Udruženja, prosječna zarada

oko 4.000 crnogorskih pomoraca na stranim brodovima iznosi po 2.000 dolara, ali ako se uzme u obzir da moreplovci rade šest mjeseci godišnje, realna plaća na mjesečnom nivou je, ipak, upola manja.

P.Z.

**Čuvajmo šume od požara
a prirodu od zagađenja
dok šume dišu i mi ćemo disati**

7. MEĐUNARODNA KONFERENCIJA ZA OBUKU O SIGURNOSTI I PREŽIVLJAVANJU NA MORU ODRŽAT ĆE SE U HOTELSKOM NASELJU SOLARIS - ŠIBENIK 9. I 10. LISTOPADA 2006.

Pokrovitelj: Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka Republike Hrvatske
Pomorsko Učilište AdriaMare domaćin je 7. IASST (International Association for Safety and Survival Training) konferencije koja će se održati 9. i 10. listopada 2006. Konferencija će se održati pod pokroviteljstvom Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka Republike Hrvatske.

Međunarodnu udruhu za obuku o sigurnosti i preživljavanju na moru (IASST) 1980. godine osnovala je grupa značajnih učilišta čiji je cilj bio olakšati razmjenu informacija vezanih za sigurnost i preživljavanje na moru i promicati kontinuiran napredak u obuci o sigurnosti i preživljavanju na moru na međunarodnoj razini. Otad se članstvo proširilo u uistinu međunarodnu organizaciju s 133 člana unutar 41 zemlje (više o članicama se može vidjeti na www.iasst.com).

Unutar Udruge djeluje velik broj stručnjaka s različitih sveučilišta, pomorskih fakulteta i znanstvenih ustanova, privatnih i javnih učilišta, profesionalnih organizacija i proizvođača sigurnosne opreme.

Tema konferencije: "Ljudski čimbenik u sigurnosti i preživljavanju na moru".

Konferenciju će upotpuniti vježba spašavanja na moru koju će voditi Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka Republike Hrvatske; Ministarstvo obrane Republike Hrvatske i Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske.

Za daljnje informacije kontaktirajte nas:
AdriaMare Consulto - Maritime Training Center
Draga 2, 22000 Šibenik, Croatia
Tel: +385 22-201-173
Fax: +385 22-201-165
E-mail: training@adriamare.net

KOLEKTIV SKALA RADIJA 16. RUJNA PROSLAVIO ČETVRTI ROĐENDAN

Budite na 102 i 92,7 MHz

- Skala radio je istrajao u osnovnoj misiji: očuvanju autentičnosti, povjesti, tradicije i kulture Kotora, specifičnosti mediteranskog duha UNESCO-vog grada kako se na ove prostore ne bi trajno uselile neke kvazimoderne jezičke i običajne novotarije koje su opasno prijetile da ugroze ovdašnju prepoznatljivost,

kazao je, povodom jubileja četiri godine od osnivanja, direktor Skala radija **Slavko Mandić**.

Pored programskog dijela, Skala radio je osobitu pozornost posvetio promicanju i uvođenju suvremenih trendova kada je tehnika u pitanju a isto tako i prijenos signala.

- Dobili smo još jednu frekvenciju

tako da danas program emitujemo na 102 ali i 92,7 MHz sa brda Obosnik. Kvalitetno se čujemo na čitavoj teritoriji Boke Kotorske i znatno širem području, ističe Mandić.

U suradnji sa Turističkom organizacijom Kotora emitiraju vijesti na engleskom i italijanskom jeziku. Za iduću sezonu namjera im je da sa povješću i kulturom, ali i dnevnim zbivanjima, upoznaju i goste iz Njemačke i Rusije.

- Skala radio će biti prvi radio u jugoistočnoj Evropi koji će do kraja prosinca, zahvaljujući donaciji Švedskog helšinskog komiteta i MDLF-a, imati instaliran radijski softver, prvi takve vrste kojim će se objediniti proizvodno tehnološki proces sa novim suvremenih hardverom dobijenim takođe iz donacije. Svakako da još dosta noviteta očekuje naše slušatelje u idućoj godini. Oni će imati i mogućnost da preko našeg sajta na kome će od Nove godine moći i da nas slušaju, upućuju komentare i sugestije i na taj način pomognu da naš program bude kvalitetniji i slušaniji.

99.0 MHz

95.3 MHz

RADIO

KOTOR

www.radiokotor.com

Zašto odabrati propan-butan plin u malim spremnicima?

MALI SPREMNIK ODGOVOR NA SVE VAŠE POTREBE

Mali spremnik i propan-butan plin su kvalitetno rješenje za obiteljsku kuću, stambenu zgradu, restoran, hotel, obrt, malu industriju i poljoprivredu.

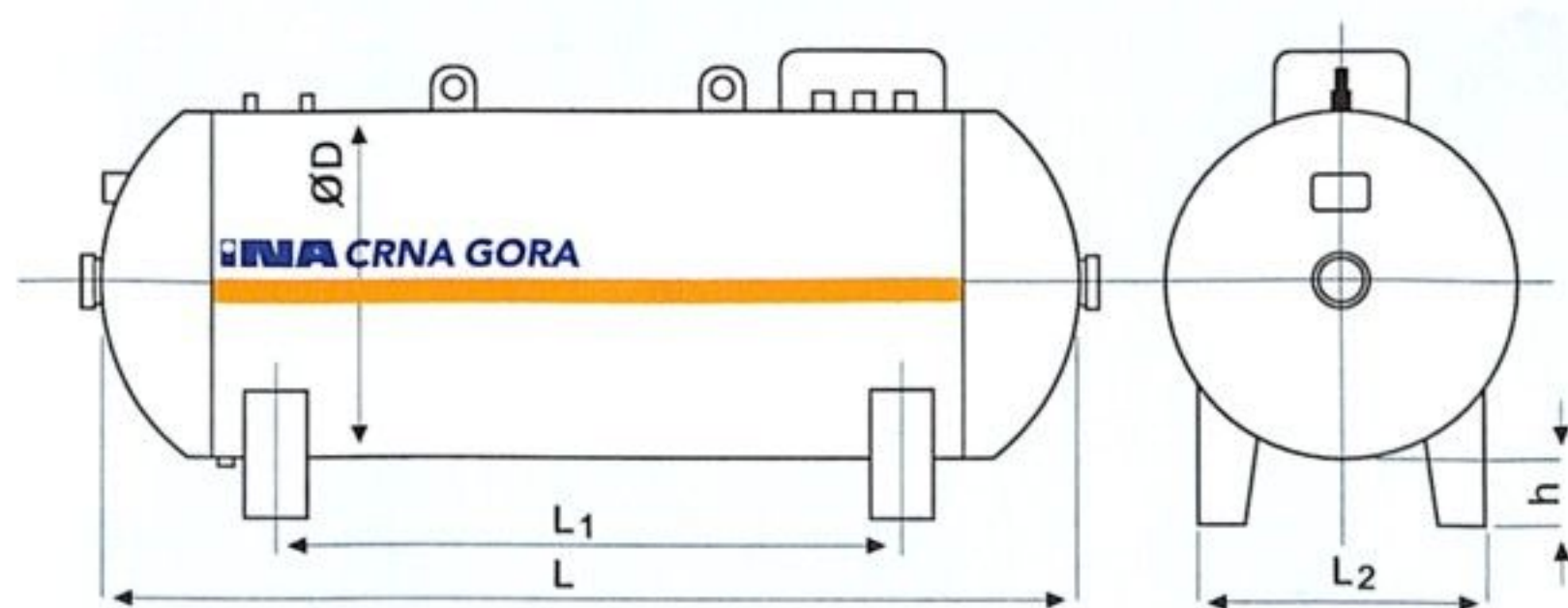
1 kg PROPAN-BUTAN plina zamjenjuje:

3-6 kg drva

1,5-2 kg ugljena

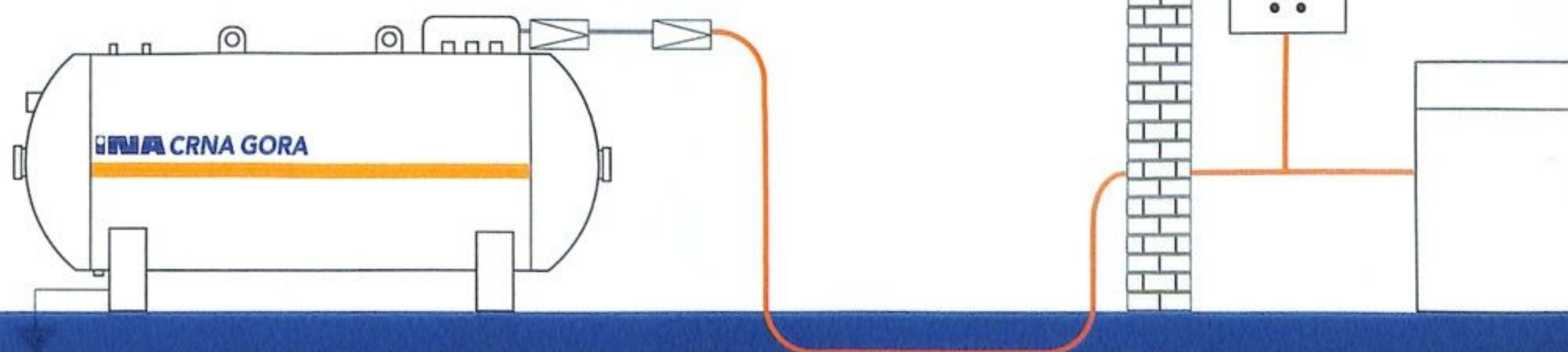
1,12l loživog ulja

12,8 kW električne energije

zapre- mnina (lit.)	Ø D (mm)	L (mm)	L ₁ (mm)	L ₂ (mm)	h min. (mm)
1000	800	2190	1400	700	100
1800	1000	2476	1500	750	100
2700	1250	2480	1550	850	100
4850	1250	4300	2000	950	100

- praktičnost upotrebe
- ekonomičnost
- prilagodljivost svim konfiguracijama tla
- estetsko uklapanje u okoliš

ZAGREB CROATIA

Ljubav
na prvi pogled

TURISTIČKA ZAJEDNICA GRADA ZAGREBA

tel. + 385 1 481 40 51. 481 40 52. 481 40 54. fax. + 385 1 481 40 56.

e-mail. info@zagreb-touristinfo.hr www.zagreb-touristinfo.hr

